

KÜRTSZÓ

„A HETEDIK ANGYAL IS MEGFÚJTA KÜRTJÉT.
HATALMAS SZÓZATOK HANGZOTTAK A MENNYBEN.”

AZ IGE MELLETT

- „Kicsoda az, aki féli az Urat?
Megmutatja annak az utat,
amelyet válasszon”
(Zsoltárok könyve 25,12)

AZ IDŐK JELEI

- „Megszoktuk” az idők jeleit,
vagy azok folyamatosan erősítik
hitünket? Min múlik, hogy
miképpen hatnak ránk?

A BIZONYSÁGTÉTELEKBŐL

- Megvan-e még az első szeretetünk?

GONDOLATOK

- Aki nem dolgozik, ne is egyék?
- Gondolatok a sportról
– a párizsi olimpia kapcsán

Kedves Testvérek!

Világunkban soha nem látott gyorsasággal peregnek az események, s ezek földi civilizációnk összeomlásának irányába mutatnak. Nézzük csak a júliusban és augusztusban kisebb szünetekkel lezajló, Közép- és Dél-Európát fogságában tartó rendkívüli hóhullámokat és aszályt, amelyekről egyre több szakértő állítja, hogy ez még csak a kezdet ahhoz képest, ami a jövőben várható. Más földrészeken ennél még extrémebb hőmérsékleteket mértek. Vannak helyek, ahol ezzel ellentétben árvizek és egyéb természeti katasztrófák pusztítanak. Nyakunkon az energetikai válság és a világpolitikai történések is egyre intenzívebbé, kiélezettebbé válnak. Háborús konfliktus fenyeget több helyen, a már folyamatban lévő háborúk mellett. Hálaival tartozunk Istennek, hogy angyalai által fékezi még ezeket az eseményeket. A világ a veszte felé masíroz, de sokan nem veszik komolyan, vagy nem látják meg a veszélyt, nem keresik az igazi megoldást, és a szórakozásban, az élvezetekben, az énközpontú, véges földi célok elérésében keresnek boldogulást, elfordítva fülüket az igazság hallásától.

Mi a feladatunk ezekben a vészterhes időkben? Hol állunk lelkileg? Ki kell tartanunk a nagy nyomás ellenére is, az árral szemben kell életünkkel és szavainkkal bizonyosságot tenni hitünkről, és buzgón imádkoznunk az elveszőkért. Kövessük Pál apostol tanácsát, aki a Római levél 12. fejezetében többek között ezt írja: „*Kérlek azért, titeket, atyámfiai, az Istennek irgalmasságára, hogy szánjátok oda a ti testeteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul, mint a ti okos tiszteleteteket. És ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el a ti elmétek megújulása által, hogy megvizsgáljátok, mi az Istennek jó, kedves és tökéletes akarata... Az igyekezetben ne legyetek restek; lélekben buzgók legyetek, az Úrnak szolgáljatok. A reménységben örvendezők, a háborúságban tűrők, a könyörgésben állhatatosak...*” (1–2.; 11–12. vers) Olvassuk el az egész fejezetet, mert iránymutató tanítást rejt magában a megszentelődésünkre nézve. „*Mert ez az Isten akarata, a ti szentté lételetek.*” (1Thess 4,3/a)

Adja Isten, hogy meg tudjunk állni hitben az egyre nehezedő körülmények között is!

U. V.

Az Ige mellett

- „Kicsoda az, aki féli az Urat? Megmutatja annak az utat, amelyet válasszon”
(Zsoltárok könyve 25,12) 2

Az idők jelei

- „Megszoktuk” az idők jeleit, vagy azok folyamatosan erősítik hitünket?
Min múlik, hogy miképpen hatnak ránk? 4

A Bizonyosságtételeket olvasva

- Megvan-e még az első szeretetünk? 8

Gondolatok

- Aki nem dolgozik, ne is egyék? 11
- Gondolatok a sportról
– a párizsi olimpia kapcsán 12

Táborok

- A 2024-es főiskolai tábor emlékei 17
- A családos-, kézműves és tizenévestáborról
(Egy táborozó gyermek szemével) 19
- A rehabilitációs tábor emlékeiből 20

Evangelizáció

- „Muzsikál az erdő” – Mátrai Művészeti Napok (2024. június 29. – július 7.) 22
- „Aki a szelet nézi, nem vet az...”
(Prédikátor könyve 11,4) 25

Tapasztalatok

- Amikor egy hálás köszönet sírásra készíti a kórház dolgozóit 28
- Egy fodrász nő bizonyosságtétele az isteni gondviselésről 30

Gyermekeknek

- Segítő készítés, a halk és szelíd hang 32
- Felhívás 33

Búcsúzunk

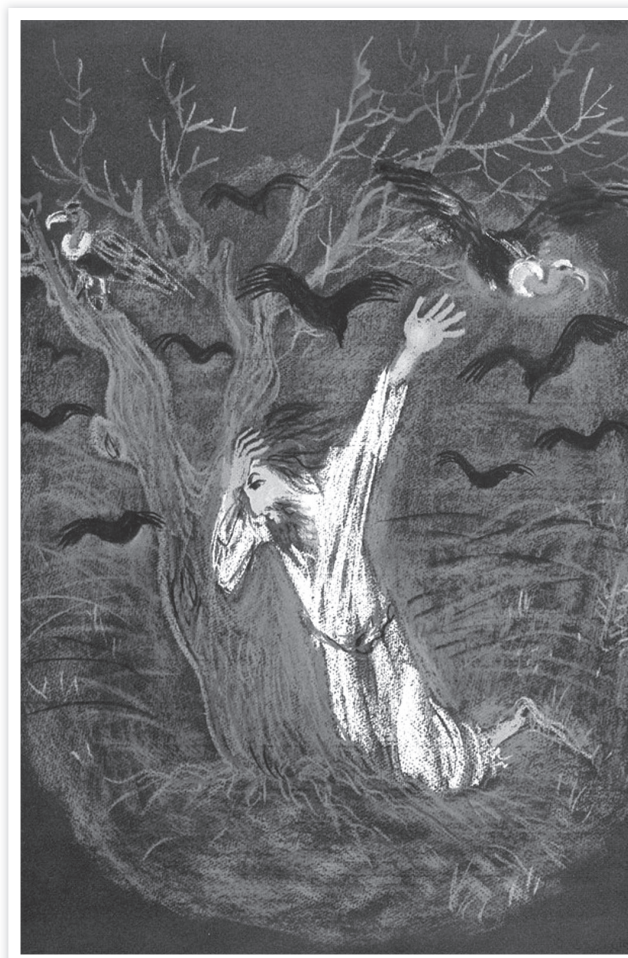
- Moravcsik Árpád (1937–2024) 34
- Klepácsné Csiszár Erzsébet (1940–1924) 36

„Kicsoda az, aki féli az Urat? Megmutatja annak az utat, amelyet válasszon” (Zsoltárok könyve 25,12)

Miért csupán csak az istenfélőknek szól ez az ígélet? És kik tekinthetők valóban, ténylegesen istenfélőknek? Azok, akik nem csupán Isten létezését hiszik el, nem is csupán beszéde igazságát ismerik el, hanem mélységesen tisztelik Őt, bíznak benne, mert megismerték igazságos és szeretetteljes jellemét. Nekik megmutatja a jó utat az Úr személyes életük döntéseit illetően, mivel azért kérdezik meg Őt, hogy tanácsát kövessék is – akár saját elképzeléseikkel szemben vagy vágyaik ellenére is.

Akik nem igazán félik Istent, azoknak hiába mutatná meg az utat, mert azok azzal szemben, annak ellenére is a maguk elgondolását és akaratát követik. Példa erre a Jeremiás könyve 41–44. fejezetében megörökített eset. Jeruzsálem i. e. 586-ban történt elpusztítását követően a babilóniaiak fogolyként csaknem mind elhurcolták Babilonba az ostromot és éhínséget túlélő júdabelieket. A csekély otthagyt lakosságot egy Gedáliás nevű helytartóra bízta a babilóniai király, aki viszont gyilkosság áldozata lett. Ekkor az ott maradt lakosság – amelyhez csatlakoztak a korábbi júdeai sereg menekülésből visszatért tisztjei – megijedt, hogy a babiloni király keményen meg fogja torolni mindnyájukon azt, hogy merénylet áldozata lett az általa kinevezett helytartó. Az említett tiszték, akik e maradék nép vezetőivé lettek, alázatosan kérték a szintén Júda földjén maradt Jeremiást, hogy kérdezze meg az Urat érdekükben: meneküljenek-e Egyiptomba a feltételezett megtorlás elől (Jer 42,2–6). A próféta közvetítette számukra az Úr válaszát, de a vezérek,

e „kevély férfiak” (Jer 43,2) nem követték a kapott tanácsot (Jer 42,7–22), hanem azzal szöges ellentétben mégiscsak Egyiptomba menekültek, magukkal hurcolva az egész népet, köztük Jeremiás prófétát és íródeákját, Bárukot is. Tették mindezt a pusztulásukra, amint ezt Jeremiás próféta előre megmondta.

Balra: Szántó Piroska: Jeremiás (1975–77, színes krétarajz)
Fent: Geddiás meggyilkolása (Jan Luyken metszete; 1704)

Olyan kijelentést is olvasunk a Szentírásban, hogy az Úr nem felel azoknak, akik nem valódi istenfélelem alapján kérdezik Őt (lásd Ez 14,1–3). Az istenfélők számára viszont érvényes az ígélet: ők világos útbaigazítást nyernek a bölcsesség és a jószág Istenétől.

Figyeljük meg, hogy milyen pontosan megfogalmazott a címben olvasható zoltárige (Zsolt 25,12). Isten csak megmutatja az utat az istenfélőknek, egyértelművé teszi, hogy melyik a jó út számukra, de nem fog dönteni helyettük. A választás szabadsága megmarad számukra.

Istennek sokféle útja-módja van arra, hogy miként mutassa meg az utat, a helyes irányt az istenfélőknek. Teheti ezt úgy, hogy bezár előttük min-

den más utat, és csak az általa jónak tartott irányba tudnak menni (lásd pl. Csel 16,6–10). Teheti ezt úgy is, hogy emberi vagy mennyei követet küld hozzájuk, aki által útba igazítja őket (lásd pl. Csel 9,10–12; 22,13–16; továbbá Csel 10,1–8). Az is lehetséges, hogy külsőleg nem történik semmi, de az istenfélő ember gondolataiban támad olyan világosság, hogy tisztán látja, mit kell döntenie, merre kell lépnie, mert a Szentlélek által lelkiismereti meggyőződése alakul ki ezt illetően.

Isten „sokféle bölcsessége” (Ef 3,10) nyilatkozik meg abban, ahogyan – a körülményeknek és az egyéneknek megfelelően, de félreérthetetlenül – megmutatja az utat az istenfélőknek. Boldogok azok, akik élnek a zoltárigében foglalt kiváltsággal életük minden döntésénél. Rajtuk beteljesedik az alábbi ígélet: „Minden utadban megismered Őt, akkor Ő igazgatja a te útjaidat.” (Péld 3,6)

Vankó Zsuzsa

„Megszoktuk” az idők jeleit, vagy azok folyamatosan erősítik hitünket? Min múlik, hogy miképpen hatnak ránk?

Valószínűleg találkoztunk már azzal a véleménnyel, miszerint sok adventváróra nemigen hatnak már az idők jelei. Egyrészt annyira megszokasodtak, hogy követni is alig lehet őket, másrészt csak félelmet gerjesztenek, ébresztő hatásuk azonban nincs.

Akkor viszonyulhatunk így az idők jeleihez, ha csupán magukban hallgatjuk, nézzük a híreket a média által vagy olvassuk őket a sajtóban. Ha viszont a Szentírás profetikus kijelentéseinek folyamatos tanulmányozása mellett figyelünk oda ezekre, akkor mind jobban megértjük azt, amit Isten kinyilatkoztatott számunkra, és hitünk növekszik. Mind igazabbnak látjuk Isten beszédét és ígéreteit, ami egyre buzgóbb hitéletre és odaadóbb szolgálatra készítet bennünket Isten, valamint felebarátaink iránt. Vegyünk fontolóra néhány mostani jelenséget a Biblia profetikus kijelentéseinek összefüggésében.

Immár a közgondolkodás és a közbeszéd részévé lett, hogy az emberi civilizáció soha nem látott válság felé sodródik, reális lehetőség a „világvége”, mégpedig a közeljövőben.

Korábban úgy élt a köztudatban a „világvége” fogalma, hogy ezzel csak bizonyos szélsőséges szekták riogatnak. Ma természettudósok, környezet- és társadalomtudósok sokasága beszél erről mint közeli, reális és fenyegető kilátásról. A *24.hu* például „világvége-interjúsorozatot” indított tavaly. Ennek a sorozatnak a 12. részéből idézünk, a *Bartholy Judit meteorológussal, klimatológussal*

szal készített interjúból. Bartholy Judit az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Meteorológiai tanszékének a vezetője, számos nemzetközi klimatológiai kutatás résztvevője.

„A közeljövőben egyre komolyabb klimatikus szélsőségek és nyomukban természeti katasztrófák jönnek, melyeknek a gazdasági hatásai jelentősek lehetnek. Ezek egymásra hatása 10–15 éven belül valóban teljes összeomlást okozhat... A 20. század végén azt hittem, azt hittük, nem létezik, hogy Európában újra háború legyen. Most pedig legalább hat olyan hely van a világban, ahol ki pattanhat egy újabb véres konfliktus. Egyértelmű, hogy a hadiipar óriási biznisz... Most minden állam fegyverkezik, mert érzi a fenyegetettséget, és erre megy el minden tartalék, sőt még annál is több. Rengeteg krízis volt már az elmúlt évtizedben, gazdasági válság, aszály, hóhullámok,

Bartholy Judit és Gelencsér András

járvány, de a háború az, ami a krízisek között a legborzasztóbb. És ezek a dolgok csak gyűlnek, mint a sötét felhők, és semmiképpen sem azt látom, hogy a második világháború után megálmodott közös demokratikus jövő felé haladnánk.” (Június 28-án jelent meg az interjú: <https://24.hu/belfold> – Jó lenne elhinni, hogy nem omlik össze a civilizációnk, de sajnos a tények ebbe az irányba mutatnak.)

A 2015-ben tartott párizsi klímakonferencia azt tűzte ki célul, hogy a globális átlaghőmérséklet-emelkedést (az iparosodás előtti szinthez képest) plusz 1,5 Celsius-foknál meg kell állítani. Ezzel szemben az átlagos hőmérséklet-emelkedés már az elmúlt évben elérte az 1,64 Celsius-fokot.

Augusztus 13-án jelent meg Gelencsér András nyilatkozata, ezen a címen: *„Több mint ijesztő, ami történik. – Súlyosabb a klímaválság, mint gondolnánk.”* Az interjú során kijelenti: Nincs alapja a „van még időnk” nyugtatásnak, valójában beindultak már *„a hatalmas léptékű, öngerjesztő természeti folyamatok”*.

Egyedül csak a „szelek visszatartása” felelő rendelkező Isten lassíthatja ezt a már beindult folyamatot, amennyiben nyújtani akarja még valameddig a kegyelemidőt a végső nagy evangéliumhirdetés érdekében. (Lásd Jelenések könyve 7. fejezetét.)

„Betelt a föld erőszakkal”

Ez volt a vízözön előtti világ egyik jellegzetessége 1Móz 6,11 szerint. Kétezer évvel ezelőtt hangzott el Jézus nagy profetikai beszédében: *„Amiképpen a Noé napjaiban volt, akképpen lesz az Emberfiának eljövetele is.”* (Mt 24,37)

AZ IDŐK JELEI

Közvetlen környezetünkben, országunkban történt az idén, hogy egy 12 éves lány késsel leszúrta az előtte lévő padsorban ülő osztálytársát, és listát készített arról, hogy kiket akar még megölni osztálytársai közül. Július hónapban Angliában egy 17 éves fiatal 6–10 éves gyerekek nyári táborában rendezett vérfürdőt. Három kislányt késsel megölt, további öt gyereket, valamint a sikoltozásra odafutó két felnőttet pedig, akik védeni próbálták a gyerekeket, életveszélyesen megsebesített.

Bennem – sok évvel ezelőtt – akkor merült fel először, hogy Jézus prófeciájának a beteljesedéséről lehet szó, amikor egymás után több államfőt lelőttek. És mi minden történt már azóta! Azóta is mennyire telik, és még mindig csak egyre jobban telik be erőszakkal a föld!

„Hallotok háborúkról és zendülésekről”

Lukács 21,9-ben olvashatjuk ezt, és ugyancsak Jézus nagy profetikus beszédében hangzott el.

Két szörnyűséges háború dúl jelenleg, és egyiknek a kimenetele sem látható, sőt az is bizonytalan még mindig, hogy nem terebélyesednek-e ki ezek régiós vagy akár világháborús méretű konfliktussá.

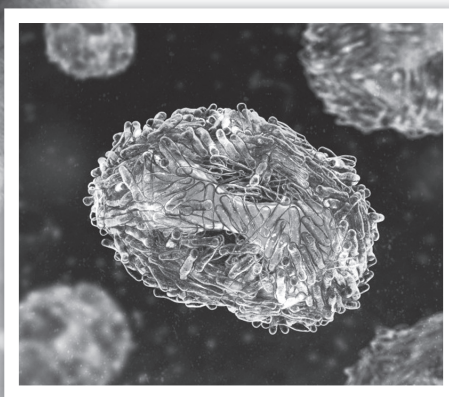
A „zendülések”-nek fordított eredeti görög szó (*akatasztázsia*) jelentése: *rendezetlen állapotok, nyugtalanság, civódások, felkelések*. Mennyire jellemzőek voltak ezek ebben az évben is a világ több országában, különösképpen Franciaországban, és most legutóbb Angliában, elsősorban szélsőjobbos erők uszítására. Jól látható a társadalmi feszültségek, nyugtalanságok, polgárháborúval fenyegető konfliktusok kirobbanása a legkülönbözőbb helyeken.

Ezekkel kapcsolatban fülünkbe kell csengenie Jézus kijelentésének: „*Meg ne rémüljete, mert mindezeknek meg kell lenniük, de ez még nem itt a vég.*” (Mt 24,6) Bármennyire súlyosak és félelmetesek mindezek, nem okozhatnak végkatasztrófát, mert a végső nagy evangéliumhirdetésnek mindenképpen meg kell történnie Mt 24,14 értelmében. Addig még fennáll a szelek fékezése Isten megbízott angyalai által.

„Lesznek járványok”

Mt 24,7-ben olvashatunk erről. Az itt szereplő, *döghalálnak* fordított eredeti görög szó (*lojmosz*) jelentése: *pestis, járvány, dögvész*.

Mindannyian olvashatjuk a híreket arról, hogy országunkban is terjed a szamárköhögés járvány, világviszonylatban a covid egyik új variánsa kezd terjedni és járvánnyá válni, s ugyancsak fenyeget a madárinfluenza és a majomhimlő világjárvánnyá alakulása.

Mario Grech bíboros Ferenc pápával

Körvonalazódik a „Babilon”-nak nevezett vallási szövetség kialakulása és szövetségre lépése a világi hatalommal

Június 13-án jelent meg a hír arról, hogy két igen befolyásos bíboros – Kurt Koch, aki az ökumenizmusért felelős, valamint Mario Grech, aki a püspöki világszinódusért felel – egy dokumentumot tett közzé, amelyben javasolják a pápai tisztség újraértelmezését, jobb megértését. A dokumentum Ferenc pápa jóváhagyásával jelent meg. Eszerint „a pápai primátusnak hozzá kell járulnia a keresztény egység helyreállításához”. A keresztény egyházat, ezen belül a katolikus egyházat nem monarchiaként, hanem közösségként kell értelmezni a mai kulturális és ökumenikus kontextusban. A pápa elsősorban Róma püspökeként gyakorol legfelsőbb törvényhozó és végrehajtó hatalmat, és az a javaslat, hogy a különböző egyházak „tiszteletbeli főként” (*head of honour*) fogadják el a

pápát, elvezethet egy „ökumenikus szinódus” létrejöttéhez.

Júniusban az USA-ban, Louisiana államban a kormányzó aláírta a törvényt, mely szerint jól látható helyen és formában ki kell függeszteni a Tízparancsolatot minden osztályteremben, az általános iskolától az egyetemig, mondván, hogy ez az erkölcsi mérce „az állam és a kormány alapidokumentuma”. Hasonló törvényjavaslatot terjesztettek elő Texas, Oklahoma és Utah államokban is. Számos szabadságjogokat védelmező szervezet nyilvánította ezt a törvényt az USA alkotmányával összeegyeztethetetlennek.

Megszívlelendő bizonyágtételek

„Szálljanak buzgó imák az ég felé, hogy késlekedjék a veszedelem, amíg befejezzük a munkát, amelyet sokáig elhanyagoltunk. Imádkozzunk a lehető legbuzgóbban, majd pedig dolgozzunk imánknak megfelelően...! Ha népünk továbbra is fásult marad, Isten nem tudja kitölteni rájuk Lelkét. Isten népe még nem készült fel arra, hogy együttműködjék vele... Az Úr ébredésre szólít, mert a vég közel.” (*Bizonyágtételek*, V. köt., A rövidesen bekövetkező válság című fejezetből.)

„A törvénszegéssel, bűnökkel telt városok, melyek szertelenül bűnösök, földrengések, tüzek és árvizek következtében fognak elpusztulni... Közel az idő, amikor a nagyvárosok elsöpörtetnek, s mindegyiket figyelmeztetnünk kell a közelgő ítéletre. De ki teljesít olyan teljes szívű szolgálatot e munka elvégzésére, amelyet Isten elvár? ...Ó, bárcsak tudatában lenne Isten népe annak, hogy városok ezrei pusztulnak el a közeljövőben! ...A munkát fel kell gyorsítanunk!” (*Evangelizálás*, A közelgő végzet árnyékában című fejezetből.)

Vankó Zsuzsa

Megvan-e még az első szeretetünk?*

Az igazság Ura az arany gyertyatartók között jár. Figyel minden halványan égő lámpást hívei között, és így szól: „Emlékezzél meg azért, honnét estél ki, és térj meg, és az előbbi cselekedeteket cselekedd; ha pedig nem, hamar eljövök ellened, és a te gyertyatartódat kimozdítom a helyéből, ha meg nem térsz.” „Akinek van füle, hallja, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek: Aki győz, annak enni adok az élet fájáról, amely az Isten paradicsomában van.” Találhatnának-e halandók ennél lenyűgözőbb, lényegre törőbb nyelvezetet, mint Krisztus e szavait, annak szavait, aki ezt mondja: „Ismerem a te cselekedeteidet”? Bemutatja annak szükségességét, hogy megszerezzük mindazt a buzgalmat, komolyságot és életerőt, amely valaha is izzott a lelkünkben. Azokat, akik elhárítják a felelősséget, és megelégednek azzal, hogy a fényük pislálkol és halványan világít, Jézus fel akarja ébreszteni, hogy kötelességüknek érezzék világosságuk felragyogtatását. Azt mondja nekik, hogy ha nem bánják meg, hogy elszakadtak az első szeretetüktől, akkor hirtelen eljön, és elmozdítja gyertyatartójukat a helyéből...

Isten nem fogad el kevesebbet, mint a teljes szívet. Boldogok azok, akik hívő életük kezdetétől fogva húek maradtak első szeretetükhöz, növekedve a kegyelemben és a mi Urunk, Jézus Krisztus megismerésében. Szeretett Urukkal való érintkezésük és közösségük biztos eredménye az lesz, hogy növekedni fog istenfélelmük, tisztaságuk és lelkesedésük. Isteni nevelésben részesülnek, és ez buzgó, szorgalmas és tetterős életvitelben nyilvánul majd meg. Folyamatosan erősödik bennük az a hit, amely szeretet által munkálkodik és megtisztítja a lelket. Gyermeki odaadásuk szent cselekedetekben nyilvánul majd meg, és a

legkifejezőbb, mások felé irányuló jótettekkel adnak bizonyítékot belső hálájukról, szívből jövő örömről és odaadó ragaszkodásukról Jézus, Megváltójuk és isteni Helyreállítójuk iránt.

Azok, akik szokásaikban, gyakorlatukban, gondolataikban a világgal való egyetértésben haladnak, nem növekednek a kegyelemben. Imáik egyre kevésbé lesznek buzgóak és értelmesek. Élettelennek, hidegnek és halottnak látszanak. Meg kell térniük. Szükségük van arra, hogy belsőleg megszomorodjanak, megszegyenüljenek és összetörjenek az Úr előtt a szeretet hiánya miatt. Hibáztatniuk kell magukat, és alázatos bűnvalómat kell tenniük Isten előtt, elítélve önmagukat. Vissza kell térniük, hátrább kell lépniük, és az első cselekedeteiket cselekedniük; újra szilárdan meg kell kapaszkodniuk a hitben, ott, ahol elengedték magukat. Újból el kell nyerniük első buzgalmukat, lelkiismeretes, gyöngéd szeretetüket Isten és az ő drága igazsága iránt. Ugyanolyan komolyan kell imádkozniuk, és ugyanolyan szorgalmasan kell örködniük, mint amikor Krisztus megbocsátó, kegyelemmel teli szeretetének fénye először érintette a lelküket. Súlyos figyelmeztetésben lesz részük Istentől, ha ezt a munkát nem végzik el. „Hamar eljövök hozzád, és kimozdítom gyertyatartódat a helyéből.” (...)

A kegyelemben való növekedés egyetlen módja az, ha szívvel-lelékkel végezzük azt a munkát, amellyel Krisztus megbízott bennünket, hogy állhatatosan és minden képességünket felhasználva segítsünk és áldást nyújtsunk mindazoknak, akiknek szükségük van arra a segítségre, amit mi adhatunk nekik. Ez az egyetlen módja annak, hogy növekedjünk a kegyelemben és Jézus Krisztus megismerésében. Azok a keresztyének, akik folyamatosan fejlődnek a komolyságban, a buzgóságban, a lelkesedésben és a szeretetben, soha nem lankadnak el. Egyre jobban azonosulnak a

* Az írás eredeti címe: Losing our First Love. *The Review and Herald*, 1887. jún. 7. (m.egw writings.org/en/book/821.8222)

Megváltóval minden tervében. Részesei az isteni természetnek, kikerülvén a romlottságot, amely a kívánságban van e világon. Bölcsességük és hozzáértésük is növekszik a munkavégzéshez. Látható náluk, hogy megértik a legnagyobb jelentőségű terveket is. Készek a legnagyobb vállalkozásokba is belefogni, és nincs helye náluk a tétlenségnek, nem torpannak meg.

Azok, akik egyre közelebb húzódnak a világhoz, és érzelmeikben, terveikben, eszméikben egyre jobban hasonlítanak rá, űrt hagynak maguk és a Megváltó között. Sátán pedig benyomul ebbe az űrbe, és alsóbbrendű, világi, önző tervek fonódnak össze tapasztalataikkal. Isten hangja ehhez az osztályhoz szól, amelyben nem kevesen vannak: „*Akinek van füle, hallja, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek.*” Fontos, hogy figyelmesen hallgassátok, és engedelmeskedjétek. Lépjétek szoros kapcsolatba Krisztussal! De ha lelketek állandóan a világgal van érintkezésben, akkor annak szokásai a ti szokásaitokká, gyakorlata a ti gyakorlatotokká válik, ha oda helyezitek magatokat, ahol úgy láttok, hallotok, éreztek és cselekszettek, mint ahogyan ők. (...)

A tudatlanság idejét elnézte Isten, de most, amikor az igazság tündöklő fénye ragyog körülöttünk figyelmeztetésekkel, feddésekkal és egyre növekvő világossággal, ha csak megnyitnánk a szemünket, látnánk, hogy nincs mentsége senkinek, még Isten leggyengébb gyermekének sem, hogy miért nem árasztja a világ felé a világosságot. A négy angyal tartja még a négy szelet, hogy egy különösen fontos munkát elvégezzenek: Isten szentjeit elpecsételik majd a homlokukon. Testvérek, mennyi idő múlva lesztek készen Isten pecsétjére? Minden egyes lépés, amelyet az Isten által tiltott úton, a saját tetszésetek és a bűn felé tetetetek, egy lépéssel közelebb visz a romlásotokhoz. Az Úr Szavával szembeni engedetlenség minden egyes cselekedete helyrehozhatatlan veszteséget okoz bennetek. A kényelem, az önfeledt szórakozás minden egyes pillanata, amelyet az isteni figyelmeztetések és a Mesterért való komoly munkára való felhívás elhanyagolásával biztosítasz magadnak, a sötétség fejedelmének hatalma és ellenőrzése alá helyez téged. A gyertyatartódat bármelyik pillanatban elmozdíthatják a helyéről. (...)

Ébredjenek fel a hívek! „*Akinek van füle, hallja, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek.*” Ez az üzenet minden gyülekezetünket érinti. Soha nem használhatjátok jobban a hallás képességét, mint azzal, ha meghalljátok, amit Isten Szava szól hozzátok az Ő Igéjében. Gazdag és bőséges ígéret adatott azoknak, akik győzedelmeskednek. Nem elég belekezdeni ebbe a harcba, hanem a végsőkig kell folytatnunk. Nem szabad behódnunk semminek sem. A hit szép harcát mindvégig meg kell vívnunk. A győztesnek diadalmas győzelmet ígérnek: „*Aki győz, annak adok enni az élet fájáról,*

A BIZONYSÁGTÉTELEKET OLVASVA

amely az Isten paradicsomának közepén van.” Ami Ádám bukásakor elveszett, az a megváltásban bőségesen helyreáll. Aki a trónon ül, így szól: „*Íme, mindent újjáteszek.*” Nézzünk alaposan és kritikusán magunkba! Nem sérülnek-e a fogadalmaink, amelyeket a keresztségünkön tettünk? Halottak vagyunk-e a világnak, és élünk-e Krisztusnak? Vajon azokat a dolgokat keressük-e, amelyek odafent vannak, ahol Krisztus ül, Isten jobbán? Elválták-e a kötelet, amely az örök Sziklához horgonyzott minket? Sodródunk-e az árral a kárhozat felé? Teszünk-e erőfeszítéseket, hogy felfelé haladjunk? Ne tétovázzunk tovább, hanem határozottan ragadjuk meg az evezőket, és végezzük el az első és legfontosabb teendőinket, mielőtt reménytelen hajótörést szenvednénk! (...)

„*Tudom a te dolgaidat, és a te fáradságodat és türe-
sedet, és hogy a gonoszokat nem szenvedheted, és meg-
kísértetted azokat, a kik apostoloknak mondják ma-*

*gokat, holott nem azok, és ha-
zugoknak találtad őket.*” Az egyház megtisztításának ez a munkája fájdalmas, de nem szabad elhanyagolni, ha az egyház el akarja nyerni Isten jóváhagyását. Térj meg, mert elhagytad első szeretetedet! Itt világosan élünk tárul a feladatunk mint akik Krisztus egyházának tagjai. Ha hitetlenek vagyunk, elveszítjük az élet koronáját, és más veszi el azt, mert a hűtlenség kiesésével megüresedett helyeket a hűségesek töltik be majd. Ha nem vagyunk hajlandók arra, hogy világosságunk a Mesterért ragyogjon, ha nem végezzük Isten munkáját, akkor mások fogják befejezni azt a művet, amelyet mi is befejezhettünk volna, de megtagadtuk. Ami-

kor elmulasztjuk betölteni küldetésünket, amikor a gyertyatartónk nem tükrözi vissza a világgosságot, és amikor a nagy igazságokat, amelyeket egyénileg ránk bízta a világ javára, nem adjuk át, akkor a gyertyatartónk el fog mozdulni a helyéről. „*Hamar eljövök ellened, és ha nem térsz meg, kimozdítom gyertyatartódat a helyéből.*” Másik kerül a helyére, amely világítani fog. Késedelem nélkül szálljon fel hát most az imádság ahhoz, aki az arany gyertyatartók között jár!

Ne vedd el tőlem Szentlelkedet! „*Tisztíts meg engem izsóppal, és tiszta leszek; moss meg engemet, és fehérebb leszek a hónál... Tiszta szívet teremts bennem, ó Isten, és az erős lelket újítsd meg bennem. Ne vess el engem a te orcád elől, és a te Szentlelkedet ne vedd el tőlem. Add vissza nékem a te szabadításodnak örömét, és engedelmesség lelkével támogass engem. Hadd tanítsam a bűnösöket a te útjaidra, hogy a vétkezők megtérjenek hozzád!*”

Aki nem dolgozik, ne is egyék?

Jól ismert közmondásunk a becsületes munka és a megélhetés kapcsolatát jeleníti meg frappáns tömörséggel. Kevésbé köztudott, hogy ez a mondás bibliai eredetű, s még kevésbé ismert, hogy nem egészen úgy hangzik, ahogyan a hétköznapokban használjuk, illetve ahogyan a címünkben is idéztük. Pál apostol Thesszalonikaiakhoz írt második levelének 3,10 szakaszában szerepel a következő részlet: „*Ha valaki nem akar dolgozni, ne is egyék.*” Az eredeti bibliai elv tehát nem rója fel az ingyeneledést megkülönböztetés nélkül mindenkinek, aki nem dolgozik. A nem dolgozók körét azokra szűkíti, akik *nem akarnak* dolgozni.

Ez az egyszavas különbség valójában alapvető megkülönböztetést takar, és rendkívüli méltányosságról tanúskodik. Rávilágít arra, hogy vannak olyan élethelyzetek, amikor valaki önhibáján kívül nem dolgozik, s nem azért, mert lusta, link, ingyeneledő, munkakerülő – és így tovább.

Ilyen élethelyzet például a munkanélküliség, ami a világ és benne hazánk legújabb kori történetében is sok nyomorúság forrása volt. József Attila *Mondd, mit érlel...* című versének kezdősoraival illusztrálva: „*Mondd, mit érlel annak a sorsa, / akinek nem jut kapanyél; / kinek bajszán nem billeg morzsa, / ki setét gondok közt henyél; / ültetne krumplit harmadába / s nincs szabad föld egy kapa se, / s csomókban hull a hajszála / s nem veszi észre maga se?*”

Hasonlóan kiszolgáltatott élethelyzet, amikor valaki a kora vagy valamilyen betegség, fogyatékoság miatt nem tud dolgozni. Aktuális képet adnak erről hazánkban a legutóbbi népszámlálás adatai. Egyes médiumok közlésében az egészségi állapotra vonatkozó, nem kötelező kérdésekre a lakosság 75 százaléka adott választ. Eszerint 1,7 millióan élnek tartós betegséggel, 639 ezer embert súlyosan korlátoz az egészségi állapota és 270 ezren élnek fogyatékosággal.

Nem kell különösebb értelmi képesség, mondhatni, elég a jó szív annak belátásához, hogy a címadó közmondásunkat embertelen a fenti élethelyzetekben levőkre vonatkoztatni. Annak eredeti, bibliai változata pedig nem is vonatkoztatható rájuk, hiszen nem azért nem dolgoznak, mert nem akarnak, hanem mert nem tudnak dolgozni. Ilyen módon tehát szükségük van és méltóak az együttérzésre és mások gondoskodására, ideértve a társadalmi gondoskodást is. (Természetesen visszaélések mindig akadnak, de most nem az ilyen esetekről van szó.)

Mindazonáltal ezen a téren is az emberi nagyság igazi ismérve, ha valaki nem adja fel, és mégoly elesett állapotában is törekszik hasznossá tenni magát, célt és értelmet találni az életének, nem süllyedve az önsajnálattal passzivitásába. (A YouTube-on egészen szélsőséges sorsokat bemutató videók is láthatók, többek között egy kéz és láb nélkül született, mégis másokat bátorító, mentoráló emberről.) Aki még a bénító, elkeserítő körülmények ellenére is képes meglelni a feladatát, a küldetését, az nemcsak mások javát, de a maga boldogságát is munkálja.

Prancz Zoltán

GONDOLATOK A SPORTRÓL - A PÁRIZSI OLIMPIA KAPCSÁN

A 2024. évi párizsi olimpiai játékok (július 26. – augusztus 11.) közvetítéseit és híreit milliók követték a televízióban, az interneten és személyesen is.

Ezen az olimpián nagy port kavart fel a jelenleg, amelyet némelyek genderkérdésként is kezelnek, ugyanis sokakat felháborított, hogy XY kromoszómájú, láthatóan férfias testalkatú női versenyzők is szerepelhettek a játékokon, akik testi felépítésük és fizikai többleterőnlétük folytán igazságtalan előnyt élvezhettek női vetélytársaikkal szemben. Ilyen volt például az ökölvívásban aranyérmes szerzett algériai bokszoló, akinek a versenyen való részvételén sokan felháborodtak a korábban kimutatott magas tesztoszteron-hormon-szintje miatt, ami véleményük szerint ki kellett volna zárja őt a női versenyzőkkel való mérkőzésekből.

Már az olimpia megnyitóját követően is botrány tört ki a dekadens és gátlástalan jelenetek okán, mint például Leonardo da Vinci *Az utolsó vacsora* című festményének groteszk és ízléstelen módon való kifigurázása kihívó pózokban, szemérmetlenül és nemeket összemosó módon ábrázoló emberalakok szereplésével. Hírek érkeztek a média szóhasználatával élve „mocskos és bűdös” Szajnárról, ahol ennek ellenére több úszószámot rendeztek, a fojtogató hősegről, a versenyzők klimatizálatlan helyiségekben való elszállásolásáról és a résztvevőknek felkínált rossz minőségű ételekről is.

Bibliában hívó keresztényekként hogyan tekinthetünk mindezekre? Világi gondolkodású, a Szentírást nem ismerő emberek is látják a rom-

lást és a korszellem behatolását azokba a játékokba, amelyek sokak szerint egykoron nemes célokért jöttek létre, a sport tiszteletére, ahol a világ minden tájáról összesereglett sportolók az olimpián mérhették össze tudásukat és ügyességüket a különböző sportágakban, s ahol régebben még szűkebb keretek között és komolyabb szabályok mellett zajlottak le a versenyek.

Kérdés azonban, hogy Isten akarata szerint való-e a versengés, a „ki a nagyobb” szelleme, amely az ilyen sportjátékokban jut kifejezésre? A győztes örömmámorban úszik, szinte istenként dicsőítik, miközben a vesztes szomorúan és csalódottan semmisül meg. Pál apostol, felhasználva az ókori sportjátékok szimbólumát, egy másfajta, nemes harcra szól, amelyben mindenki győztes lehet: *„Nem tudjátok, hogy akik a versenypályán futnak, mindnyájan futnak ugyan, de csak egy nyeri el a díjat? Úgy fussatok, hogy elnyerjétek! Az pedig, aki részt vesz a versenyben, mindentől tartózkodik: ők azért, hogy hervatag koszorút nyerjenek, mi pedig, hogy hervadhatatlant. Futok tehát, és nem csak vak-tában; mérem az ökölcsapásokat, s nem csak úgy, a levegőbe csapkodva; hanem sanyargatom a testemet, és szolgásgba vetem, nehogy míg másokat tanítok, magam elvetésre méltó legyek.”* (1Kor 9,24–27)

A versenyszellem, a drukkolás egészségtelen izgalomba sodorja az embereket, a résztvevőket pedig az önzés, a hírnév és a dicsőségkeresés irányába viszi. *„Ha valaki első akar lenni, legyen mindenek között utolsó és mindenkinek szolgálója”* – olvashatjuk Jézus kijelentését Mk 9,35-ben. Vajon mennyiben valósul ez meg a versenysportok so-

rán? „Semmit sem cselekedvén versengésből, sem hiábavaló dicsőségből, hanem alázatosan, egymást különbeknek tartván timagatoknál” – írja Pál apostol Fil 2,3-ban. Vannak brutális sportok is, amelyek kimondottan károsak mind fizikailag, mind pedig lelkileg, még ha nem versengésből úzik is. Van-e azonban helyes és hasznos sport?

Hogyan tekintett Ellen G. White a különböző sportágakra és azok bevezetésére a korabeli adventista oktatási intézményekben?

Az *Adventist Review* folyóiratban ez év júniusában megjelent egy cikk Arthur White-tól, *Sports in Adventist Schools (Sport az adventista iskolákban)*; <https://adventistreview.org/magazine-article/sports-in-adventist-schools/> címmel, amely érdekes tényeket közöl, melyek iránymutatóak lehetnek a sporthoz való helyes viszonyulásban, mindközben a sportjátékok veszélyeire is felhívja a figyelmet, s nem csupán a felekezeti hovatartozású iskolákban. Ennek az írásnak a bevezetéséből idézünk, majd pedig szemelvényeket magából a cikkből:

„A sport fontosságáról, értékéről és jelentőségéről, valamint a sportjátékokban való részvételről szóló adventista vita nem lenne teljes anélkül, hogy figyelembe vennénk Ellen G. White-nak, Isten küldöttének a végidő egyházához intézett bizonyoságtételét. Ez a cikk ilyen perspektívát is nyújt. Az eredeti, bőségesebb dokumentum, amelyet Arthur L. White¹ 1967-ben írt, alapos áttekintést ad Ellen G. White sporttal kapcsolatos kijelentéseiről, a megfelelő történeti háttér és kontextus feltüntetésével. A teljes nyilatkozat elérhető az Ellen G. White Estate-t honlapján: <https://ellenwhite.org/media/document/2436>

A *Nevelés* című könyvben Ellen G. White lefektet egy fontos alapelvet a szabadidő felhasználását illetően:

»Különbséget kell tenni rekreáció (felüdülés) és szórakozás között. A rekreáció, hűen a nevéhez, a test és a lélek megújítására, megerősítésére törekszik. Elhív bennünket hétköznapi gondjainktól és elfoglaltságainktól, felfrissülést nyújt a testnek és a léleknek, így lehetővé teszi, hogy újult erővel térjünk vissza az élet komoly feladataihoz.

A szórakozást viszont az élvezet kedvéért keressük és gyakran túlzásba vesszük, ami elnyeli a hasznos munkához szükséges energiákat, és így akadályozza az élet valódi sikerét.«¹

Ellen G. White egy 1867-ben írt, »*A keresztények üdülése*« című jegyzetében elismerte, hogy a szombatünneplők általában sokat dolgoznak, és nem pihennek eleget, továbbá hogy »az üdülés szükséges azok számára, akik fizikai munkát végeznek, és még fontosabb azok számára, akiknek a munkája főleg szellemi jellegű. Nem feltétlenül szükséges sem az üdvösségünk szempontjából, sem Isten dicsőségét tekintve, hogy az elmét állandóan és túlzottan dolgoztassuk, még vallási témákban sem egészséges ez.«²

Tehát a testmozgás és a helyes felüdülés elengedhetetlen az ember egészsége szempontjából.

„White testvérnő 1872-ben írt alapvető cikke az oktatás témájában három okot jelölt meg arra vonatkozóan, hogy az adventista iskolai programoknak arányosan meg kell osztania a szellemi és a fizikai tevékenységeket: 1) a fizikai tevékenység erős fizikai fejlődéshez vezet, ami elengedhe-

tetlen; 2) felkészíti a fiatalokat az élet gyakorlati feladataira, mivelhogy az iskolai programhoz kapcsolódóan különböző iparágakban vagy szakmákban kell részt venniük; 3) megóvja őket az erkölcstelenségtől. Az állandó tanulási program – megfelelő testmozgás nélkül – megágyaz az erkölcstelen gondolatoknak.

Ellen G. White írása korán meghatározta az eszményképet egyházi iskoláink számára – egy olyan oktatási programban, amely egyensúlyt teremt a szellemi és a fizikai tevékenységek között.³

Az eszme és a valóság

A Battle Creek városában létesült első főiskolánk mély csalódást okozott Ellen G. White-nak. Összetört, sírva fakadt, amikor látta a Battle Creek-i helyzetet, egy főiskolát, ami közvetlenül a városban helyezkedett el. Ő helyett egy olyan iskoláról álmodott, amely távol van a városi élet szórakozásaitól és kísértéseitől, amely elősegíti és ösztönzi az iparágak és a földművelés gyakorlását, az oktatás gyakorlati oldalát. A fiatalok felkészülten távoznának onnan, hogy egy halálra ítélt vi-

1 Ellen G. White: *Education*, Mountain View, Calif., Pacific Press Pub. Assn., 1903, 207.

2 Ellen G. White: *Testimonies for the Church*, Mountain View, California, Pacific Press Pub. Assn., 1948, vol. 1., 514.

3 Ellen G. White: *Testimonies for the Church*, vol. 3., 131–160.

lágban testileg-lelkileg egészséges életmódot folytassanak, és felkészülten tudják hirdetni Jézus újbóli eljövételének üzenetét.

Amikor a Battle Creek College-ban futballcsapatok, baseball- és kosárlabdacsapatok, sőt még bokszcapatok is alakultak, az adventista fiatalok egészséges életmódjukkal, alkohol- és dohánymentességükkel képesek voltak jól teljesíteni ezekben. De a városon belüli és kívüli csapatok elleni verseny izgalmi jelentősen elterelték a diákok érdeklődését a szolgálatra való felkészüléstől az izgalom és az élvezetek ápolása felé.

Ellen G. White figyelmeztető szavai konkrétan megemlítettek bizonyos sportjátékokat: *futball, baseball, boks.* A Battle Creek College elnökének írt üzenetét 1893 elején, egy olyan időszakban, amikor az Úr Lelke különleges módon áradt ki az ébredési összejöveteleket követően: »Amikor az iskola diákjai belemerültek a mérkőzésekbe és a futballozásba, amikor belefedkeztek a szórakozásba, Sátán elérkezettnek látta az időt, hogy közbelépjen, és *hatástalanítsa Isten Szentlelkét az emberi jellemek formálásában és hasznavehetővé tételükben.* Ha a tanárok egytől egyig tették volna a kötelességüket, (...) akkor lett volna szellemi erejük és isteni megvilágosodásuk, hogy tovább és egyre feljebb segítsék a reájuk bízottakat a mennybe vezető fejlődés létráján...«

Könnyű dolog tétlenkedni, beszélgetni és *játekkel elüzni a Szentlélek befolyását.* (...) Ha az egyszer megáldott lélek hanyag és figyelmetlen lesz, és nem figyel az imádságra, (...) *ha a szórakozás szeretete és az uralomra törekvés felemészti erejét vagy képességeit, akkor nem Isten lesz az első és a legfontosabb.* (...) *Sátán lép színre a maga szerepében, az élet játékát játszva a lélekért. Sokkal komolyabban tud játszózni, mint ők, és alaposan eltervezett cselszövéseket sző a lélek tönkretételére.*⁴

White testvérnő egy michigani orvostanhallgató levelére adott válaszából kiderül, hogy mi-

lyen valódi okai vannak bizonyos tanácsainak, amelyeket a sporttal kapcsolatban adott: »Nem ítélem el a labdázás egyszerű gyakorlását, de az még a maga egyszerűségében is *túlzásba vihető* (...)

Mindig visszariadok attól a szinte biztos eredménytől, amely e szórakozások nyomán következik. Ez olyan erőforrások elherdálásához vezet, amelyeket arra kellene fordítani, hogy az igazság világosságát eljuttassuk a veszendő lelkekhez. A szórakozások és az anyagi eszközök magunk élvezetére fordítása, amelyek *lépésről lépésre az öndicsőítéshez vezetnek,* és az ilyen játékokban való nevelés az élvezetek iránti szeretetet, és a szenvedélyt váltja ki az efféle dolgok iránt. (...)

*Vajon a szem csakis Isten dicsőségére irányul-e ezekben a játékokban? Tudom, hogy ez nem így van. (...) A mennyek Ura, Istene tiltakozik az ellen az égető szenvedély ellen, amelyet az elsőbbségért ápolnak a játékokban, amelyek annyira elkábító hatásúak.*⁵

»Az a mód, ahogyan a főiskolán ezeket a játékokat lebonyolították, *nem az égiek lenyomatát viseli magán. Nem erősíti az értelmet. Nem csi-szolja és nem tisztítja a jellemet.* (...)«

White testvérnő kijelentette: »Nem ítélem el a labdajáték egyszerű gyakorlását. A labda ártatlan játékokban való használata semlegesíti a sportprogramokban rejlő veszélyeket, amelyek a következők: *aránytalan idő- és pénzráfordítás, a játékosok dicsőítése, az élvezetek szeretetének bátorítása, amíg az már fontosabbá válik, mint az Isten iránti szeretet.*⁶

Ellen G. White megállapítja, hogy vannak viszont *»a testmozgásnak (...) egészséges formái, amelyek (...) a lélek és a test számára egyaránt hasznosak lehetnek.*«

White testvérnő látta, hogy ha a hetednapi adventisták be akarják teljesíteni isteni küldetésüket, *iskoláinknak távol kell lenniük a városi sport és*

4 Ellen G. White: *Selected Messages*, Washington, D. C., Review and Herald Pub. Assn., 1958, 1980, book 1., 131.

5 Ellen G. White: *The Adventist Home*, Nashville, Southern Pub. Assn., 1952, 499., 500.

6 Uo., 499.

az ezzel kapcsolatos versenyek, ünneplések izgalmától. Az 1899-es uniókonferencia ülésén azt mondta: »Szeretnénk elvinni a diákokat a város szennyes légkörétől. Nem mintha Sátán nem lenne itt is. Itt van, de igyekszünk mindent megtenni, hogy a diákokat a lehető legjobb körülmények közé helyezzük, hogy Krisztusra szegezzék tekintetüket.« A Sydneyben egy krikettmeccs miatt látott »nagy tömegről« szólva kifejtette, hogy »miközben az emberek kriketteztek, mások pedig nézték a játékot, *Sátán az élet játékát játszotta a lelkiért.* Ezért úgy döntöttünk, hogy iskolánkat olyan helyre telepítjük, ahol a diákok nem láthatnak krikettmeccseket vagy lóversenyeket. Pontosan ott vagyunk, ahol Isten akarja, és sok megtérés történt ebben az iskolában.«

Szövegkörnyezetéből kiragadva ez a tanács egyeseket arra készíthet, hogy úgy érezzék, bűn bármilyen játékban részt venni, különösen az olyan játékokban, amelyekben labdát használnak. Az (...) 1872-es levelében megfogalmazott elvek gondos elolvasása azonban egy nagyobb, mélyebb és messzebbre ható problémára mutat rá, nevezetesen *az élvezetek szeretetének bátorítására; olyan tevékenységekben való részvételre, amelyek*

önmagukban ártatlanok lehetnek, de rajongássá fokozódva bálványimádássá fejlődhetnek.»

Eddig a cikk. Végül néhány idézet a sportjátékokról ugyancsak Ellen G. White-től az *Education (Nevelés)* című könyvből:

„A játékok, amelyek oly sok időt vesznek igénybe..., elvonják [a diákok] idejét és elméjét a tanulástól. Nem segítik a fiatalok felkészülését a gyakorlati, komoly életfeladatokra. *Hatásuk nem a kifinomultság, a nagylelkűség vagy az igazi férfiaság felé irányul.»*

„A legnépszerűbb szórakozások némelyike, *mint például a futball és a bokszt, a brutalitás iskolájává vált.* Ugyanazokat a tulajdonságokat fejlesztik ki, mint az ókori Róma játéka. *Az uralkodás szeretete, a puszta nyers erővel való büszkélkedés, az élet vakmerő semmibevétele olyan demoralizáló erőt gyakorol a fiatalokra, amely megdöbbentő.»*

„Más atlétikai játékok, bár nem ennyire brutalizálnak, aligha kevésbé kifogásolhatóak túlzásba vitt mértékük miatt, és mert *serkentik az élvezet és az izgalom szeretetét és ezáltal a hasznos munkától való idegenkedést,* s táplálják a gyakorlati kötelességek és felelősségvállalás mellőzésére való hajlamot. *Hajlamosak elpusztítani az élet józan valóságát és nyugodt örömei iránti vágyat. Így nyílik meg az ajtó a kicsapongás és a törvénytelenesség előtt, azok szörnyű következményeivel.»* (210., 211. o.)

Ezek az alapelvek természetesen bármely korosztályra érvényesek, nem csak a fiatalokra, s nem csak az oktatási intézményekre. Fontoljuk meg hát, minek a szemlélésére és gyakorlására fordítjuk drága időnket, s milyen hatással van mindez lelki életünkre, megszentelődésünkre.

Udvarhelyi Valéria

A 2024-es főiskolai tábor emlékei

Az idei főiskolai tábort az Orfű közelében található Rácz tanyán tartottuk meg július 21. és 26. között, közel 90 fő részvételével. A főiskolai tábor évek óta „vándortábor”, hiszen sok helyszínen megfordultunk már, és azzal együtt, hogy mindenütt szép élményeket szereztünk, minden szempontból ideális helyet – ha egyáltalán létezik ilyen – még nem sikerült találni. A tavalyi kalandos táborozásunk után azonban ez alkalommal minden feltétel adott volt a zavartalan, tartalmas együttlétre. Az oktatók és a szervezők legnagyobb öröme talán az volt, hogy őszinte nyitottságot és érdeklődést tapasztaltunk a résztvevők részéről, akik sokszor elevenbe hasító és időszerű kérdésekkel, felvetésekkel mozgatták meg mindenki gondolatait. Azt is jó volt látni, hogy a már visszatérő táborozókból összetartó kis közösség kezd formálódni, amely reményeink szerint a főiskola keretein túlmutatóan is marandó lesz. Az alábbiakban két résztvevő beszámolóját idézzük:

Megint milyen gyorsan eltelt! – állapítottuk meg többen az idei főiskolai táborról, ahogy a tavalyiról is. Úgy éreztem, még épp csak elkezdődött, máris búcsúzni kell, pedig még nem is beszélgettem mindenkiel, akivel szerettem volna. Igazán tartalmas öt napot töltöttünk együtt. Témát bőven adtak a főiskola oktatóinak előadásai és a szemináriumok. Az idei táborban is különösen foglalkoztattak minket a bibliai prófécia, összefüggésben a jelen történéseivel. Nem egyszer éjszakába nyúló beszélgetéseket folytattunk kisebb-nagyobb körben. Szóba kerültek a világ dolgai, az élet értelme, személyes gondok és gondolatok, tapasztalatok, családi történetek is. Volt helye a vidámságnak, és volt helye a vigaszt-

lásnak is, hogy a várható „nagy nyomorúságról” szóló kijelentések mellett Isten Írásba adott ígéreteit is felidézzük egymás számára.

Jó volt együtt felfedezni a környéket délutánonként. A hőségben is tudtunk kirándulni az erdei sétautakon, és felüdített hűs, tiszta levegőjével az abaligeti cseppkőbarlang. Voltak, akik a panzió medencéjében vagy az Orfűi-tavaknál találtak enyhülést. Majd’ minden nap kukorékolásra vagy nyírítésre ébredtem, hogy aztán gyönyörködhessek a reggeli fényben elégedetten abrakoló, legelésző lovakban. Az állatok közelsége – kutyák, cicák is voltak – csak még vidámbbá tette a környezetet, a rétek illata, az erdős panorama szépséget és nyugalmat árasztott, és ez nagyon jól illett mind a közös gondolkodáshoz, mind az egyéni elvonulásokhoz, a tartalmas pihenéshez. Jó lesz visszaemlékezni rá.

Király Boglárka

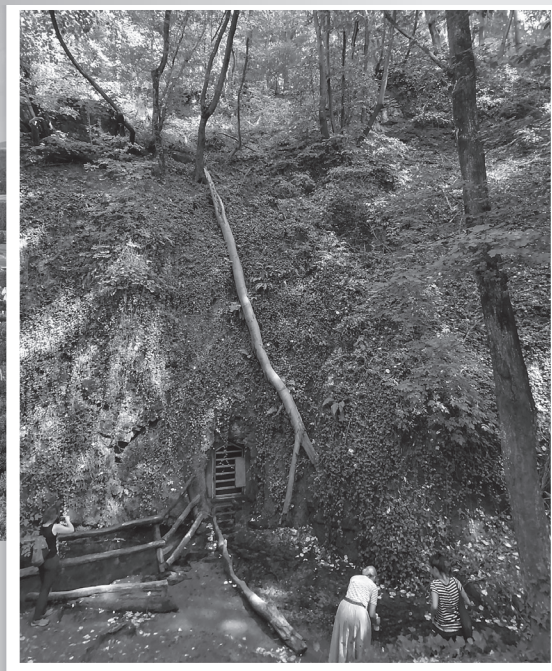
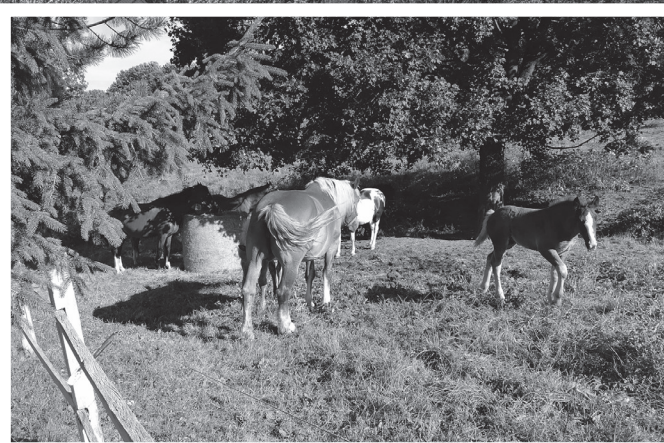
» «

„Meg van írva, hogy nemcsak kenyérrel él az ember, hanem az Istennek minden igéjével.” (Lk 4,4)

Főiskolai hallgatóként (az órákon és vizsgákon való részvétel után) évfolyamtársaimmal együtt újra izgatottan vártuk ezt az aktív pihenési lehetőséget. Ugyanakkor nagy öröm volt számunkra az is, hogy nemcsak jelenlegi főiskolai hallgatók vettek részt a tábori életben, hanem korábban

TÁBOROK

végzetek vagy a főiskola iránt érdeklődők, illetve olyanok is, akik tartalmas előadásokon, szemináriumokon keresztül akartak az Igével tölteni.

Azt hiszem, hogy mindenki megkapta azt, amiért Orfűre érkezett. Szálláshelyünk a Ráczy Tanyán, lenyűgöző természeti környezetben volt, ahol csodaszép lovakban gyönyörködhattunk, medencében hűthettük le magunkat és légkondicionált szobák biztosították a pihenést. A párhuzamosan zajló szemináriumokhoz tágas közösségi terek álltak rendelkezésünkre. A kiszolgáló személyzet mindent megtett azért, hogy jól érezzük magunkat, és a teljes figyelmünket Isten és az ő beszéde felé fordíthassuk.

Az előadások, szemináriumok nagyon elgondolkodtatóak voltak, segítettek minket a bibliai összefüggések megértésében és ez alapján jó tanácsokkal szolgáltak a keresztyéni élethez. Beszélgethettünk a tanárainkkal, és válaszokat kaphattunk az időközben felgyülemlett kérdéseinkre is.

A tartalmas programoknak köszönhetően reggeltől estig Isten közelében érezhettük magunkat. Külön köszönöm, hogy főiskolai hallgatóként lehetőséget kaptam egy előadás megtartására: *Konfliktuskezelés az emberi kapcsolatokban* címmel.

A kirándulások változatosak és élményekben gazdagok voltak. Voltunk kilátóban, cseppkőbarlangban, malommúzeumban és az Orfűi-tónál is.

A konyhai dolgozók minden tőlük telhetőt megtettek értünk (tudjuk, hogy hazánkban még kevés étterem van arra berendezkedve, hogy ennyi embernek napokon át vegetáriánus étkezést biztosítsanak).

Igazán feltöltődést nyújtott az is, hogy ennyi vidám, boldog emberrel beszélgethettem. Ebben különösen példaértékű számomra Bábel László, aki küzdelmei ellenére is minden táborban felvidít életszemléletével és humorával.

Hálásan köszönök mindent a szervezőknek, a tanárainknak és minden táborigyűlésekre résztvevőnek. Jó volt Veletek! Remélem, egy év múlva újra együtt lehetünk.

„Mert jó tanulságot adok néktek; az én tudományomat el ne hagyjátok.” (Péld 4,2)

Antal Judit

Kolozsi Márk, Kolozsi-Kiss Eszter, Pásztor Katalin és Tóth Ágnes foglalkozott. Szállásunk a helyszínen volt, kis faházakban, amelyek mindegyikében két szoba és egy fürdőszoba volt, meg egy kis előtér egy kis méretű hűtőszekrényvel. Az időjárás szerencsére végig jó volt, nem esett az eső. Csak egy napunk volt, amikor kicsit borúsabb lett az ég. Voltak kreatív foglalkozások is, mint szalvétázás, kavicsfestés, varrás és papírcsík-technikázás. Tudtunk fürdeni is, az udvaron lévő medencében és a Velencei-tóban is.

Számomra két dolog volt, amiben a legszívesebben részt vettem: az egyik a kreatív foglalkozások, a másik pedig a fürdés, strandolás.

Ebben a táborban sokat lehetett tanulni. Én például megtanultam sokkal türelmesebbnek lenni másokkal, és természetesen mindenki tanulhatta és gyakorolhatta, hogyan kell kedvesnek, tisztelettudónak lenni. Legszebb élményeim közé az esti közös beszélgetések tartoztak, amelyekben mindenki megnyílt és szívesen hozzászólott az aktuális témához, valamint Ferge Béla előadása. A beszélgetések alkalmával természetesen bibliai témákat vett elő a tanítónk.

Nagyon sok jó barátot szereztem, és ha nem is élőben, de az interneten keresztül még ma is tartom a barátokkal a kapcsolatot.

Számomra nagy élményt jelentett ez a tábor, szeretnék máskor is ilyen rendezvényen részt venni. Örülök, hogy jobban megismerhettem a Bibliát, és a beszélgetések is nagy lelki hasznomra váltak!

*Molnár Fruzsina,
őstől 6. osztályos
általános iskolai tanuló*

A családos-, kézműves- és tizenévestáborról

(Egy táborozó gyermek szemével)

Idei táborunk július 14-étől (vasárnaptól) július 19-éig (péntekig) tartott, és most is Agárdon volt, a Garden Szállóban. Összesen nyolcvan voltunk: felnőttek, kisgyermek (beleértve az alsó tagozatosokat) és nagyobb gyermekek (felsősök), valamint középiskolások.

A felsősöket két csoportra osztották, a középiskolások pedig külön tanítást kaptak. Táborvezetőnk Balogh Gábor volt. Az alsósokkal Molnár Jutka, a felsősökkel és a középiskolásokkal pedig

A rehabilitációs tábor emlékeiből

Idén először vettünk részt édesanyámmal a Szeged melletti Kiszomboron tartott rehabilitációs táborban. Eleinte nem tudtam, hogy mire is számítsak, de abban biztos voltam, hogy ha Zsuzsa néni és Nagy Sanyi ott lesznek, akkor bizonyára rendkívüli élményekkel leszek gazdagabb.

A tábor programja felépítését tekintve két csoportra oszlott. Lehetőség volt Bibliával és bibliai témákkal kapcsolatos beszélgetéseket folytatni a Zsuzsa néni vezette csoportban, illetve a résztvevők csatlakozhattak a Nagy Sanyi vezette rehabilitációs csoport beszélgetéséhez is.

Én a rehabilitációs csoport beszélgetésén vettem részt, és számomra rendkívül felemelő és megtisztelő volt, hogy az ott lévő, érintett táborozók mind nyitottak és őszinték voltak, még az olyan „kívülálló” jelenlétében is, mint én.

Van egy kis képzeletbeli batyum, amiben azokat a gondolatokat és mondatokat őrzöm, amik sokszor át tudnak segíteni a nehézségeken vagy igazán megérintenek

és elgondolkodtatnak. Az egyik ilyen gondolat, amit éppen Nagy Sanyitól hallottam, és ami eszembe jutott, ahogy ezeket az embereket hallgattam, így szól: „Nem az a kérdés, hogy miért a függőség, hanem hogy miért a fájdalom.”

Igazán elgondolkodtató történeteket hallottam, sok közülük megindító és szívszorító volt. Emlékeztetett arra, hogy a függőségekkel küzdő emberek is mind szenvednek, hogy szívet és elmét tépő gondolatok vagy nehézségek nyomasztják őket, amiket talán egészen fiatal koruktól hordoznak magukkal. Emlékeztettek arra, hogy mindannyian ugyanolyan emberek vagyunk, hasonló gondokkal és érzésekkel, akiket ugyanaz az Isten teremtett, és akikért Jézus az életét adta. Ott ülve ebben a csoportban láttam, hogy Isten hogyan munkálkodik értünk, hogy Ő igazán meg tud szabadítani bennünket. Számára egyikőnk sem „veszett ügy”, és ez igazán nagy örömmel és reménységgel töltötte el a szívemet.

Az már csak külön kényeztetés volt, hogy milyen rendkívül finom és egészséges ételeket vehettünk magunkhoz a kedves, odaadó és fáradhatatlan konyhai segítők munkájának köszönhetően, és hogy a tábor nagyon szép és csendes környezetben található, ami lehetőséget adott a nyugodt pihenésre is.

Az ott töltött négy nap után az igazán kedves és nyitott táborozóknak, a beszélgetéseknek és az élményeknek köszönhetően azt éreztem, hogy megtelt a szívem mosollyal, melegséggel és szeretettel. Olyan emléket kaptam, amit mindig őrizni fogok a szívemben!

Hálásan köszönöm mindenkinek, aki ezt lehetővé tette számomra!

Forgács Emese

KERESZTSÉGEK

Örömmel adunk hírt arról, hogy ez év júniusában az alábbi testvérek keresztelkedtek meg:

→ Pécsen, 2024. június 1-jén

▪ **Kovács Enikő** ▪ **Link Pál** ▪ **Varga Barnabás**

Testvéreink a pécsi gyülekezethez tartoznak.

→ Zugligetben, 2024. június 2-án

▪ **Gaal Zsófia** – Zugliget

▪ **Kiss Teréz** – Csepreg

▪ **Kovács Kristóf** – Bp., Bertalan L. u.

▪ **Stúber Zoltán** – Zugliget

→ Nyíregyházán, 2024. június 8-án

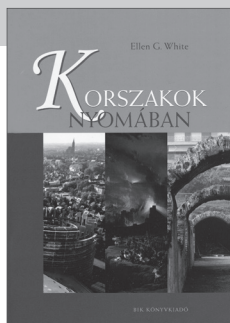
▪ **Zsanda-Nagy Julianna** ▪ **Zsanda János**

Testvéreink a nyíregyházi gyülekezethez tartoznak.

„Mert áron vétettetek meg, dicsőítsétek azért az Istent a ti testetekben és lelketekben, amelyek az Istenéi.” (1Kor 6,20)

A BIK KIADÓ KÖNYVAJÁNLATA

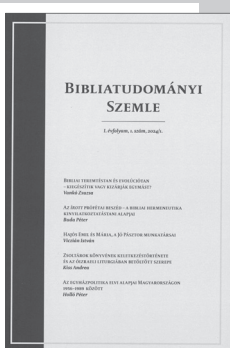

Ellen G. White

KORSZAKOK NYOMÁBAN

Új, igényes kiadásban jelent meg ismét a *Korszakok nyomában* (más kiadásokban: *A nagy küzdelem*) című kiadványunk, amely a White-alapba befolyt támogatásoknak köszönhetően gyülekezeteink és testvéreink számára igen kedvező áron érhető el, ezzel is segítve ennek a fontos és aktuális könyvnek a minél szélesebb körű terjesztését.

(652 oldal, keménytáblás, BIK Könyvkiadó) **Ára: 2 000 Ft**

BIBLIATUDOMÁNYI SZEMLE (I. évf., 1. sz.)

Évenkénti megjelenéssel új lapot indít a Sola Scriptura Teológiai Főiskola. A 25 éve indult és továbbra is rendszeresen megjelenő *Sola Scriptura* lap mellett azzal a szándékkal indul útjára az új folyóirat, hogy még mélyebb alapossággal és még szigorúbb tudományos kritériumokkal igyekezzen a bibliatudomány kutatási eredményeit az olvasók elé tárni.

(56 oldal, Spalding Alapítvány) **Ára: 950 Ft**

A kiadványok megrendelhetők honlapunkon:

www.bikkiado.hu

Egyéb elérhetőségeink: megrendeles@bikkiado.hu; tel. 06-20/379-6020

www.bikkiado.hu

„Muzsikál az erdő” – Mátrai Művészeti Napok

(2024. június 29. – július 7.)

A *Muzsikál az erdő* (noha azon több százan vesznek részt naponta) nem tömegrendezvény, családi hangulat. Az egyes helyszíneken „még több a fa, mint az ember” – vallják a szervezők.

Isten különleges gondviselését tapasztaltuk az időjárás tekintetében az idén is. A hétvégi kezdő napok forrósága után mérsékelt meleg következett öt napon át (még fáztunk is estefelé), majd újra visszatért a nagy meleg, de nem volt egyből tikkasztó a hőség. Esőveszély, viharos szél sem fenyegette a rendezvényt egyik napon sem. Minden helyszínen, ahol jelen voltunk, sok-sok áldásban és tapasztalatban volt részünk. Szeretnénk ezeket most röviden megosztani veletek.

1. Mátraverebély-Szentkút

Az idén már ötödik éve vettünk részt ezen a színvonalas erdei rendezvénysorozaton a Mátrában.

A *Muzsikál az erdő* fő célja, hogy az erdő, a zene, a művészetek erejével az embereket a környezettudatos, fenntartható életvitel irányába mozdítsák. Ezt a célt szolgálják a szakvezetési erdei séták és az előadások, a népzenei és komolyzenei koncertek, a gyermekek számára tartott kézműves-foglalkozások és gyermekkoncertek, a gyermekrajz- és fotókiállítás képei a természetben, a természetről. Ilyen közegben mindig helye van a könyveinknek és a tormásmust-kóstolónak is. Most is azt tapasztaltuk, hogy a kóstoló felkínálása könnyebbé tette az emberekkel való személyes kapcsolat létrejöttét. Sok új emberrel ismerkedhettünk meg közelebről ezeken a napokon. Többekkel több napon át is találkoztunk, beszélgettünk.

Sok tormásmust-kóstoltatással, rövid beszélgetésekkel indult a nap, majd a vége felé vásárlásokkal zárult. Egy óvónő több mint 10 000 Ft értékben választott gyerekeknek szóló könyveket. Zárándoklaton járt ott egy anya és lánya, akik sok ígés könyvjelzőt vásároltak. Egy budapesti nyugdíjas hölgy nagyon értékelte a *Természetes gyógymódok enciklopédiáját*, és pár perc alatt eldöntötte, hogy hazaviszi a családjának. Az emberek többsége az ingyenes programok miatt jön elsősorban, de többen megragadják a kínálkozó alkalmat a vásárlásra is. Imádkozunk mindig az emberekért, hogy a vágyakozó szívüek felismerhessék „meglátogatásuk idejét”, és magukkal vigyék azt az irodalmat, ismeretet, ami majd tovább segíti őket az Isten felé vezető úton. A nap különlegessége volt, hogy hárman is érdeklődést mutattak az életmódtáborunk iránt, amely viszonylag kö-

zel volt néhány rendezvény helyszínéhez is. Bár végül elfoglaltságuk miatt nem tudtak mindhárman eljönni, de egy nyugdíjas, túrázni szerető hölgy a barátnőjével eljött a tábor zárónapjára, ha csak néhány órára is. Felajánlotta nekünk, hogy ha jövőre is ott lesz a tábor, segít nekünk, bejár velünk előre néhány kívánatos túrahelyszínt.

2. Mátrakeresztes

Visszatérő, lelkes vásárlónkként érkezett egy kislány és a családja. Tavaly a gyűjtött aprópénzéből vásárolt a kislány állatokról szóló, igaz történetes könyvet. Idén nemcsak a nagymama, hanem az anyukája is eljött a rendezvényre. Az anyuka is értékelte a hasznos gyermekirodalmat, és kislánya nagy örömeire készpénz híján átutalással is kész volt fizetni 10 000 Ft-ot az újabb könyvekért. Egy középiskolás kis csapat (erdészeti szakiskolások) bátran megkóstolta a tormás mustunkat – ízlett is nekik –, majd az egyik lány könyvet is vásárolt tőlünk (*Az agy csodálatos öngyógyító képessége*), mert érdekelte a téma. Általában ritkán vesznek könyvet idősebb fiatalok, ezért különösen örültünk ennek a vásárlásnak. Egy helyi néni az unokájának vett gyermekkönyvet, aki Hollandiában él a szüleivel, és csak a nyári szünetre jön el hozzá. Igaz történeteket tartalmazó kötetet választott javaslatunkra, ami jó irányba fogja segíteni a kislányt.

3. Tar

Taron a szörpárus fiatalember megosztotta velünk nagy sátrát: „Miért is állítanátok külön sátrát mellém, elférünk ez alatt ketten is!” Sokat beszélgettünk vele, nemes viselkedését mindenki irányában megcsodálhattuk. Valószínű, hogy a vele való beszélgetés volt a napi isteni terv része.

Egy középiskolás kollégiumi társammal is találkoztam ezen a helyszínen, „beazonosítottuk” egymást a beszélgetés során, majd több további helyszínen is folytatódott az eszmecsere köztünk.

Negyven év után érdekes volt visszaemlékezni a régi időkre.

Nagy örömünkre Ózdról is jöttek különbusszal nyugdíjasok, akik kifizették és elvitték Ózdra a 2 db *Nyitott szemmel* magazint megrendelőinknek, így azt nem kellett postázni számukra. A nap végére két gyermekkiadvány is útnak indulhatott, de ez a nap a vásárlásról szolt a legkevésbé.

4. Gyöngyössolymos

Tavaly a tűző napon állt az árusítóhely, idén árnyas fák alatt. Most közvetlenül az út mentén kaptunk helyet, így a rendezvényre igyekezve mindenki láthatta az összes árus kínálatát. Utolsóként érkeztünk, mégis az első helyet tudtuk elfoglalni az árusok sorában, akikkel az emberek találkozottak. A többiek próbáltak közelebb jutni a rendezvény helyszínéhez, ezért nekünk megmaradt a hely. Mivel a sor szélén voltunk, parkolni is tudtunk az asztalunk mellett, így nem kellett megvárunk a pakolással az utolsó koncert végét, bármikor hazaindulhattunk, anélkül, hogy mást zavartunk volna.

A természet bűvöletében című, gyerekeknek szóló könyvünket egy kisfiúnak vásárolta meg az apukája, aki magához szorította örömeiben, s nem engedte, hogy eltegyék, pedig nagy méretű könyvről volt szó. Egy tizenéves lány vegán szakácskönyvet vásárolt, hogy ő is egészséges ételt készíthessen cukorbeteg apukájának. Beszélgettünk, és vásárolt is tőlünk egy közmunkás férfi, aki magas vérnyomással küzd, de érdeklik a természetes gyógymódok a betegségével kapcsolatban. Nemcsak magán, hanem mindig bosszankodásra hajló, kiboruló kollégájának is szeretne nyugalmaival segíteni.

Egy nagymama mozgássérült kis unokájának vette meg a *Kalandozások Zöldségországban* című könyvet. Megtudtuk tőle, hogy már két napja, hogy a másik unokájának is odaajándékozta ezt a kiadványt. Nagyon örültünk, hogy gondolt mindkét gyerekre. A segítőkész polgárórról pedig kide-

EVANGELIZÁCIÓ

rült, hogy az öcsém buszvezető munkatársa volt régebben. Mindjárt ismerősök lettünk.

5. Parádfürdő

A parádfürdői helyszín egyik különlegessége az volt, hogy az útviszonyok miatt az árusok közül többen nem tudtuk megközelíteni az erdei helyszínt, így négyen a központban levő parkolóban pakoltuk ki a portékánkat. Hétköznap lévén sajnos alig volt forgalom a parkolóban, a rendezvényre igyekvők is más útvonalat használtak. Így is akadt két vásárlónk. Az elsők régi ismerőseink voltak, akik ott laknak, a másik pár székesfehérvári volt, ők üdülni voltak ott. Életmód- és gyermekkönyvből sok fogyott. Mivel nem volt igazán forgalom, tudtunk pihenni a hatalmas mátrai fák alatt a mozgalmas, beszélgetős napok után.

6. Gyöngyöspata

A gyöngyöspatai helyszín volt személyautóval a legnehezebben megközelíthető. A hegyre vivő apró köves, egykilométeres utolsó szakaszt már mi is a látogatók számára biztosított bérelt kis-

busszal tettük meg. Itt volt a legtöbb vásárlónk. Legalább háromszor kellett a kocsinhoz „túráznunk” (ez 30 perc volt oda-vissza) pótkönyvekért. Vásároltak Munkácsy-albumot jászberényiek, sok könyvjelző fogyott a hívó nénik körében. *A fény megtalál. Történetek emberségről, reményről, szép jellemvonásokról* című könyvünkől hármat is választottak helyi nyugdíjas hölgyek, egymást bátorítva. Az erdész felesége is vásárolt párkapcsolati témában könyveket.

Különleges volt a lejutásunk is a hegyről a „gazdag nap” végén. A kis busz nem jött az emberekért, pedig véget ért az esti koncert. Sok-sok ember várt a buszra. Mi is azzal szerettünk volna lemenni, bepakolva abba a sátrunkat, két asztalunkat és két hátizsáknyi könyvünket. Láttuk, hogy más megoldást kell keresnünk, hogy lejussunk az 1 km-re levő autónkhoz. Éppen készen álltak az indulásra a szomszéd árusok, és a csomagjainkat még be tudták tenni jól megrakott autójukba, mi pedig így teher nélkül, kellemes sétát tehattünk a kocsihoz. Olyan segítő összetartás jellemezte az árusok egymáshoz való viszonyát többször is, hogy úgy éreztük magunkat, mintha keresztény testvérek között lennénk.

7. Sástó

A nap különlegességei: Találkoztunk egy nyugdíjas polgármesterrel, aki komoly gyakorlója az egészséges életmódnak. Vásárolt tőlünk cukorbetegségről szóló könyvet, és a *Faszenes kezelések* című kiadványunkat is megvette. Érdekelte az életmódtáborunk is, hiszen a táborhely 50 km-es körzetében lakott. Nagy örömünkre jelentkezett a táborba, találtak még helyet számára, így aztán ott is együtt lehettünk egy hetet. A táborban újabb könyveket vásárolt, jól érezte magát, a lelki programokra is nyitott volt. A jövőben Elekre is tervezi a jelentkezést.

A zárónap záróórájának másik nagy öröme egy háziorvos hölgy vásárlása volt, aki a férjével és az unokájával mindennapi látogatónk volt. Már az első naptól fogva nézelődött, beszélgettünk, „szemezett” a *Természetes gyógymódok enciklopédiájával*. Felajánlottuk neki, hogy vigye haza, nézze át – nem tette. Lelkiismeretes orvosnak ismertük meg, és keresztény hite is nyilvánvaló volt. Imádkoztunk érte mindennap, hogy beérjen a meggyőződés benne a vásárlásra, ha segíteni tudna betegeinek a könyv tapasztalatai által.

Új árustársak is jöttek közénk az idén. Az egyik házaspár házisajt-készítéssel foglalkozott, sőt a

férj méhészkedik is. Nem számítottak akkora érdeklődésre, ami fogadta őket, így éjszakába nyúlóan gyártották a sajtokat. Nagyon kifáradtak az utolsó napokra. A férj őszintén felsóhajtott, hogy nem tudja, bírják-e végig a „rohamot”. Imádkoztunk értük, és elmondtuk a férjnek, hogy kértük Isten segítségét számukra. Nagyon meghatódott, köszönte, és egyszer csak megjelent egy üveg sajt mézzel a kezében. Szavaival is kifejezte irántunk való rokonszenvét.

Sokféle élethelyzet elevenedett meg előttünk a hét folyamán: rákos betegség, természeti csapások, váratlan haláleset a családban... Beleláthatunk emberi küzdelmekbe, örömökbe. Közelebb kerülhettünk sok emberhez, akikkel később is folytatódhat a kapcsolatunk. „Kapcsolati kincsbánya” ez a rendezvénysorozat számunkra. Igyekszünk számontartani és ápolni minden „bimbózó” barátságot, amit hiszünk, hogy Isten munkált ki közöttünk.

Jóni Tibor és Zsuzsa

„Aki a szelet nézi,
nem vet az...”

(Prédikátor könyve 11,4)

Idén tavasszal a családi látogatást összekötöttük a könyves szolgálattal, így férjemmel kimentünk a helyi mellett egy közeli településen lévő kis piacra is.

Aznap az időjárási körülmények nem voltak biztatóak. Borús, felhős, esős időre volt kilátás, és valóban így is lett. Nem voltunk felszerelvek megfelelő eszközökkel eső esetére, és mivel a szülők gyakran megfordulnak a helyi piacon eladóként, ők is inkább lebeszéltek bennünket arról, hogy útnak induljunk. Mi is hajlottunk az idő-

sebbek bölcs tanácsára, és már-már fel is hagytunk volna tervünkkel, amikor elvonultam a szobánkba, és próbáltam elcsendesedni. Nem sok idő elteltével halk és szelíd hangként szólt hozzám az a Valaki, akinek a tanácsa minden időben megáll: „*Aki a szelet nézi, nem vet az; és aki sűrű fellegre néz, nem arat.*”

Egyértelműen szólt a Lélek hangja: nem maradhatunk itthon, elindulunk. A piacra kiérve sorra további megerősítéseket kaptunk, hogy Isten angyalai járnak előttünk, és készítik, támogatják az utunkat. Odaérve felkerestük a piacfelügyelőt, aki nagyon készségesen tanácsolt minket, hová pakoljuk ki a könyveket, így fedett helyet kaptunk, és egy forgalmasabb helyet választhattunk. A mellettünk lévő árus is nagyon kedves volt hozzánk, felajánlotta, hogy kölcsönadja nekünk a maradék furnérlemezeit a könyvek alá, ezeket leteríthettük, így teljes biztonságban pakolhattunk ki.

A könyves szolgálatnál is fontos igei útmutatás, hogy ne a láthatókra nézzünk. Munkánk eredményessége nem feltétlenül az eladott könyvek értékétől vagy mennyiségétől függ, és nem mindig olyan valaki érdeklődik a könyvek iránt, akiről mi azt gondoljuk, hogy nyitott lehet rá. Így volt ez ebben a helyzetben is. Bár többen megálltak előttünk, vásárolni nem vásároltak, viszont volt lehetőség beszélgetésekre, kapcsolatok létrehozására.

Hazaindulás előtt szerettünk volna valami ajándékot hagyni a mellettünk lévő két eladónak. Látszatra, illetve az első benyomások alapján nem gondoltuk volna, hogy valamelyikük is érdeklődne az általunk kínált irodalom iránt, mégsem szerettünk volna úgy elmenni, hogy kihagyjuk ezt a lehetőséget. Amikor felajánlottuk, hogy válasznak az általunk ajánlott ajándékkönyvek közül, meglepetésünkre mind a ketten kapva kaptak a lehetőségen. Egyikük a *Szorongató kérdésünk: Mit hoz a holnap?* című kis füzetet választotta, és tudatta velünk, hogy benne is hasonló gondolatok kavarnak, mint amit ennek a kis írásnak

a címe fejez ki. A másik eladó két könyvet is választott, a *Kezdetben...* című rövidebb könyvecskét, és *A képzeleten túl* címűt. Az ajándékkönyvek rögtön utat nyitottak a beszélgetésre, és a másik árus is megindokolta a választását. Elmondása szerint már régóta foglalkoztatja az a kérdés, hogy milyen hatalmas a világegyetem, és milyen csodálatos a működése, s már régóta szeretne választ kapni rá, vajon mi vagy ki állhat ennek a háttérében.

Az alkalom befejeztével mindketten hálát adtunk mennyei Atyánknak, mert tudtuk, hogy nem véletlenül vezetett ide minket, és nem volt hiábavaló a jelenlétünk.

Tapasztalataink a békéscsabai kórházban

A békéscsabai kórházban 2022 októbere óta van állandó helyünk, amely az elmúlt időszak értékelése alapján ideális helynek bizonyult könyveink kihelyezésére, árusítására.

A könyvesstandunk éppen a bejáratnál, a betegirányító pult mellett és a patológiai osztály előtt helyezkedik el. Forgalmas helyen tudunk tehát jelen lenni, ahol könnyen el tudnak minket érni mind a szakrendelésekre érkező betegek, mind az osztályokra érkező látogatók, mind pedig a kórházi dolgozók.

Egészségügyi intézmény lévén, különféle testi-lelki problémákkal küzdő emberekkel találkozunk, ahol valóban tapasztaljuk, hogy az egészségügyi és életmódkönyveink útnyitó ékként szolgálnak üzenetünk továbbadásában. Az itteni szolgálat során nagyon jó lehetőség kínálkozik a beteg emberek figyelmét felhívni a közelben lévő Eleki Életmódközpontra is, ahol kiegészíthetik a kórházban kapott ellátást, s új megvilágításból közelíthetik meg betegségüket és a gyógyulás lehetőségét.

Így találkoztam néhány hónappal ezelőtt egy fiatal hölgygel, akit nemrég daganatos betegséggel diagnosztizáltak. Elmondása szerint a hír nagyon

megrázta, és nehezen kezeli a kialakult helyzetet. Az utóbbi időszakban igencsak megterhelődött, sok stressz érte, ő maga részben ennek is tulajdonította betegsége kialakulását. Korábban már kapcsolatba került egy adventista gyülekezettel, könyvet is kapott valakitől, azonban nem tartott ki a keresésben, megszakadt a kapcsolata a hívőkkel. Kifejezte, érzi is, hogy ez nem volt szerencsés az életében, hogy lelki téren is megerősödéssre van szüksége. A kemoterapiás kezeléseket után nagyon legyengül, több napba telik, mire úgy össze tudja szedni magát, hogy elmenjen valahová. A *Reménység rákbetegeknél* című könyv nála is jó helyre került, illetve több, a lelki erősödését szolgáló könyvvel is gazdagabb lett, miután vásárolt és kapott is tőlünk még könyveket ajándékba.

Kapcsolatunk azóta is megmaradt, gyakran megáll nálam hosszabb beszélgetésekre is, ha a kórházi kezelésekor ott vagyunk. Az életmódközpontban is megfordult már, és biztatom a további látogatásokra. A helyi gyülekezettel való kapcsolatfelvétel lehetősége is felmerült benne, ebben azonban még bátortalan, bizonytalan, további támogatásra, erősítésre szorul.

Az elmúlt hónapok során egyre több dolgozóval alakult ki személyes kapcsolatunk. Az orvosok, ápolók, a betegirányító személyzet, a takarítók közül többen rendszeresen megfordulnak nálunk, és a vásárlás mellett gyakran megállnak egy-egy rövid beszélgetésre is. Az egyik kórházi munkatárs szintén gyakran meglátogat a könyvespultnál, és már nagyon hamar megnyílt előttem. Egyik alkalommal így kezdte a beszélgetést: „Most megosztok Önnel valamit, amit még senkivel sem osztottam meg...” Ezt követően elmondta, hogy mennyire belefáradt már mindenbe, és annyira hiábavalónak tartja az életét, hogy ő már arra készül, hogy a Jóistenhez menjen, eldöntötte, hogy öngyilkos lesz. A társát jó néhány évvel ezelőtt veszítette el, azóta abból áll az élete, hogy munka után hazamegy, és nyomkodja a telefonját, játékkal űzi el az időt. Azonban mindent már annyira fárasztónak és üresnek érzi, hogy

arra jutott, már menni szeretne a párja után, és szeretne már a Jóistennel találkozni.

Beszélgetéseink során igyekeztem ráirányítani a figyelmét Isten szeretetére, és próbáltam megértetni vele, hogy nem ez az útja és módja annak, hogy eljusson Hozzá. A Megváltó, aki annyira szereti, hogy az életét adta érte, szeretetével be tudja tölteni azt az űrt, amit senki és semmi más nem tud betölteni.

Elmondtam, hogy én is voltam hasonló mélységben az életemben, és az Úr Jézus volt az, aki megszabadított és megmentett. Elmondtam neki, hogy Isten előtt nem kedves az, ha az életünket eldobjuk, hiszen Ő az élet adományozója, és Ő meghalt azért, hogy mi élhessünk. Ajándékoztam neki több alkalommal rövidebb bátorító, lelki-erősítő írásokat, könyveket, és próbáltam neki örömet szerezni kisebb meglepetésekkel, ami szemmel láthatólag nagyon meglepte. Nem szokott hozzá az ilyen kedvességhez. A későbbi alkalmak során hálát tudtam adni, hogy már nem említette korábbi elhatározását, és azóta is megáll nálam időnként egy-egy rövid beszélgetésre, megosztja velem élete aktuális történéseit, örömeit, bánatait, küzdelmeit.

A könyvevangélista szolgálat során az Úr különleges módon tanít és formál minket, és tapasztaljuk, hogy ez egy nagyszerű lehetőség az evangélium továbbadására, emberi életek változásának előmozdítására. A pozitív tapasztalatok megerősítenek minket abban, hogy hasznos és áldásos a jelenlétünk még akkor is, amikor emberi szemszögből nézve másképp gondolnánk. Az Úr arra nevel minket, hogy teljes mértékben rá hagyatkozzunk, a hit szemével lássuk a dolgokat, és bátran induljunk el az Ő vezetésével, hiszen rengeteg igazságot szomjazó lélek van, és sok az „aratnivaló” (Mt 9,37).

Czirok Miszti Katalin

Amikor egy hálás köszönet sírásra készíteti a kórház dolgozóit

A történet egy telefonhívással kezdődött. A Váci Jávorszky Ödön Kórház felhívta a helybeli konzervatóriumot, hogy tudná-e zenei szolgálattal színesíteni a 2024. június 26-án tartandó Semmelweis-napi ünnepségüket. Az igazgatóhelyettes engem is megkérdezett, van-e ötletem ez ügyben. Azt gondoltam, két diákom eljátszhatna egy-egy szóló Bach-tételt. Ők azonban szívesebben játszották volna Mérész Ignác trióit, amivel velem hármásban két héttel korábban, a komáromi kamarazenei versenyen arany minősítést szereztünk, s közben volt.

A kórház nagyon örült nekünk. Időben érkezünk, így gyorsan felmentem a traumatológiára, hogy megkeressem dr. Osgyán Henriket, aki kilenc éve mindkét kezemet megműtötte. Elkerülhettük egymást, mert végül a büfében értem utol. Ahogy ráköszöntem és megkérdeztem, hogy tudja-e, ki vagyok, széles mosollyal válaszolt: „Hát persze! Hogy vannak a csuklói?” – s abban a pillanatban már ellenőrizte is mindkettőt, mennyire hajlanak, éppen úgy, mint annak idején a műtét utáni havonkénti kontrollon. Belül mosolyogtam is ezen az ösztönös orvosi megnyilvánulásán, ami ugyanakkor nagyon jól esett. Kérdeztem, jön-e az ünnepségre, mert az elején játszom a diákjaimmal. „Hát persze!” – volt ismét a válasz.

A rendezvényt a kórház dolgozóinak tágas ebédlőjében tartották. Még a kezdés előtt megkérdeztem a szervezőket, engedélyezik-e, hogy röviden megköszönjem, hogy annak idején rendbe tették a kezemet. Örültek az ötletemnek, mert mint kiderült, nagyon sok negatív visszajelzést kapott a kórház, ami eléggé elkeserítően hatott az orvosokra, ápolókra egyaránt.

A kórház igazgatónőjének éves beszámolója nyitotta a rendezvényt, ami igazolta saját korábbi tapasztalatomat: elképesztően túl vannak terhel-

ve. Az elmúlt évben több mint 450 000 ambuláns beteget láttak el, 1700 fekvőbeteget kezeltek, 4200 műtétet végeztek el, 13 milliárd forintot fordítottak a betegek ellátására. Elképesztő számok, amelyeket hallva belegondoltam: ilyen „egészségügyi nagyüzemben” annál nagyobb dolog, amit tettek értem. Nagyon örültem, hogy a Jóisten arra készítetett, szóljak hozzájuk.

Ahogy megbeszéltük, csak a nevemet konferálták be, azzal, hogy a többit majd én fogom elmondani. Bemutattam két diákomat, akikkel érkeztem, a darabot, amit játszani fogunk, majd így folytattam: „De mielőtt eljátszanánk a két triót, tartozom Önöknek egy vallomással. Azt, hogy most itt hegedülhetek, Önöknek köszönhetem.”

Itt teljesen elcsuklott a hangom, fojtogatni kezdett a sírás. Lefelé nézve, csak kis idő után tudtam folytatni: „Pár évvel ezelőtt elestem a jégen. Mindkét kezem szilánkosra tört, kificamodtak a csuklóim, szétrobbantak a csuklózületeim. Osgyán Henrik azt mondta (itt halk moraj futott végig a dugig telt ebédlő soraiban, hiszen ő volt a kórház kézspezialistája), hogy »ezt a három sérülést egy kézen is nehéz összehozni, magának sikerült mindkettőn«. Megnyugtató: nagyon jól felszerelt a kézlaboruk. Nyolc hónappal később már koncertmesterként játszhattam a Váci Szimfonikus Zenekar élén. Nagyon szépen köszönöm.”

Erre hatalmas tapsvihár tört ki. A nagy megindultságtól alig tudtam hegedülni. Nagy tapsot kaptunk a játékunk után is. A továbbiakban számos kórházi dolgozót köszöntöttek kiváló munkájuk jutalmául, a magasabb beosztásba kerülő orvosoknak átadták a díszes kinevező oklevelüket. Utána mi is hivatalosak voltunk egy kis szeretetvendégségre. Épp pakoltuk össze a hangszereket, amikor váratlanul valaki kedvesen átölelte a vállam. Hátrafordulva láttam, a doktor úr az.

Mosolyogva mondta: „Nem gondoltam, hogy zarba tud hozni. Én is elsírtam magamat.” Mire egy mellette álló hozzátette: „Nemcsak te sírtál, hanem mi is.” Mint utóbb kiderült, nagyon sokan megkönnyezték a szavaim, valaki mellettem azt mondta, ez volt a rendezvény csúcspontja.

Ahogy ott állt mellettem dr. Osgyán Henrik, egy hölgy (orvos vagy ápoló?) odajött hozzánk, megkérdezve, lefotózhat-e minket. „Hát persze!” – mondtuk neki.

Íme a kép:

Diákom is készített képeket erről a jeles alkalomról, hiszen a doktor urat jó pár éve nem láttam. Kérdezte is:

– Mikor is műtöttem magát? Két-három éve? A covid után?

– Van annak már vagy tíz éve is!

– Ne öregítsen!

– Nem a doktor urat öregítem, hanem magamat!

Az a tény, hogy nem gondolta volna, időközben ennyi idő eltelt, mutatja, hogy őbenne is élénken élnek az akkori történések: a négyórás műtét, a havonkénti ambuláns kontrollok, amelyeken volt hogy negyven percet is a rendelőjében töltöttem és a zenéről beszélgettünk. Minden vizit alkalomával egy-egy vonósnégyeslemezemmel ajándékoztam meg, aminek mindig nagyon örült. Mint mondta, kórházba menet mindig azokat hallgatta a kocsijában. Nagyon szereti a zenét. Az első műtét után tizenegy hónappal szedte ki egy újabb műtét során a lemezeket, amik összetartották a kezeimet. Karácsonykor volt. A *Jézus élete* könyvet elfogadta, de a borítékot nem. Ilyen ő.

Belegondoltam: ha eredeti tervem szerint a szóló Bachokat játsszák a lányok, akkor nem tudtam volna elmondani ezt a rögtönzött kis beszédet. Így viszont lehetőségem nyílt a bizonyosságtevésre, amivel, mint kiderült, másokra is nagy hatással voltam, és talán sikerült megerősíteni a kórház dolgozóiban, hogy értékeljük szakmai tudásukat, odaadásukat, értünk végzett áldozatos munkájukat.

Ez utóbbira enged következtetni egy véletlen találkozás is. Épp egy héttel a Semmelweis-napi történések után megszólított egy idősebb hölgy a váci pályaudvaron:

– Maga játszott a kórházban a diákjával?

– Igen.
– Nagyon tetszett a színvonalas, művészi játékok, és bármikor örömmel látjuk Önöket ismét! Nagyon szépen is beszélt.

– Ön orvos ott?

– Nem, gyógytornász vagyok. Tudja, sokszor küldenek fel az intenzív osztályra, ahol súlyos betegeket kell átmozgatnom. Tőlük értelemszerűen sosem kapunk visszajelzést, pedig az nagyon fontos lenne nekünk is.

Mindenkinek jól esik, ha értékelik a munkáját. Igazán sikeres viszont akkor lehet az elvégzett munka, ha az isteni áldással történik. Esetemben biztos vagyok benne, hogy a Jóisten vezette orvosaim kezét, hogy a lehető legjobb ellátást kapva ismét úgy tudjam használni a kezeimet, mint bal esetem előtt.

A Jóisten tervében benne volt az elesésem, hiszen a baleset napján előre figyelmeztetett: „Ma el fogsz esni.” Úgy is lett. Házunktól kb. száz mé-

terre történt. Mentő vitt vissza Vácra, ahol visszahúzták a csuklóimat és begipszeltek. Másnap reggel Osgyán Henrik doktor úr közölte velem, mennyi minden ért előző este, s másnap mût. Még el sem hagyta a kórtermet, amikor ugyanaz a hang, amelyik azt mondta előző nap, hogy el fogok esni, most azt mondta, hogy teljesen meg fogok gyógyulni. Amikor ezt az utolsó viziten elmondtam dr. Osgyán Henriknek, hozzátéve, hogy mindezt már akkor tudtam, amikor még meg sem mûtött, nagyon meglepődött, és azt mondta: „Én ebben sebészként egyáltalán nem voltam biztos, mert nagyon roncsolódott a bal keze.” A Jóisten segítségével mégis olyan jól sikerült a mûtét, hogy még az időjárás-változásokra sem érzékeny a kezem.

Örültem, hogy a zene révén is kifejezhettem hálámat a kórház dolgozóinak, és mindenekelőtt a Nagy Orvosnak, a Jóistennek! Soli Deo Gloria!

Tóth Judit

Egy fodrásznő bizonyágtétele az isteni gondviselésről

Nemrégiben megkért a férjem, hogy kísérjem el a fodrásznőjéhez, mert szeretné levágtatni a haját. Őszintén bevallom, semmi kedvem nem volt hozzá, inkább kívántam volna otthon maradni. Láttam azonban, hogy a férjemnek ez mennyire jólesne, így erőt vettem magamon, és vele tartottam. Nem is sejtettem, hogy a kis fodrászüzletben egy nem mindennapi történeten keresztül szemlélhetem majd az isteni gondviselés újabb csodáját. Visszagondolva minderre, lehetetlen volt nem észrevenni, hogy az Istenben nem hívó fodrásznővel történt eseményen keresztül maga mennyei jó Atyánk üzent nekünk: „*Semmi felől ne aggódjatok...*” (Fil 4,6–7) A fodrásznő – nevezzük most Marikának – maga mesélte el férjem hajvágása közben a vele történeteket:

Egy borongós, kora őszi reggelen fáradtan lépett ki kicsinyke bérelt lakásának az ajtaján. Gondjait legszívesebben kulcsra zárva bent hagyta volna a lakásban, de azok, mintha hozzátapadtak volna, nem eresztették el. Gondterhelten lépdelt a buszmegálló felé. Szinte észre sem vette, amikor begördült a jármű – gépiesen felszállt, és lehuppant az egyik ülésbe. Teste-lelke meggyötörve, ugyanis férje pár hete magára hagyta óvodáskorú kisfiával. Egy keresetből nagyon nehéz megélni, kifizetni az albérletet, a számlákat. A pénztárcájában is csupán egy utolsó, kis címletű papírpénz árválkodott, ezzel biztosan nem sokáig tudnak talpon maradni. Míg ezen töprengett, tekintete a szemközti ülésen félénken meghúzódó, apró termetű, ráncos arcú idős asszony-

ra esett, aki a kezében egy receptet szorongatott. Talán azért figyelt fel rá, mert a szemében ugyanolyan mély szomorúság tükröződött, mint amilyet a saját tükörképén pillantott meg az autóbusz üveglakán. A néni megérezte a felé sugárzó tekintetből, hogy „sorstársak”, és ösztönösen kibuggyant belőle:

– Kedveském, olyan nehéz a szívem, nem tudom a beteg férjemnek a gyógyszerét kiváltani.

A néni nem akart semmit, már reménykedni sem mert, hiszen megszokta, hogy az emberek, a ritka kivételtől eltekintve, csupán a maguk bajaival vannak elfoglalva. A fiatalasszony gondolkodás nélkül kivette utolsó pénzecskéjét, és a néninek adta, majd gyorsan elkészönt, mert az autóbusz a munkahelyéhez közeli megállóba érkezett. Az utolsó lépcsőfoknál járva hasított belé, mit is tett. Már szinte bánta, hogy ilyen könnyelműen lemondott kevéske pénzéről. Felnézett a felhőkkel tarkított égre, és magában felfohászzkodott:

– Isten, ha vagy, akkor most segíts meg!!!

A válasz szinte azonnal megérkezett: az apócska fodráshelyiség előtt, ahova reggel olyan nehéz szívvel indult, meglepő és szokatlan dologra lett figyelmes. Napok óta alig akadt vendége, mostanában egyre kevesebben jöttek hozzá. Most viszont az ajtóban már három vendég is várta, hogy kinyissa végre az üzletet, és levágja a hajukat. Épp hogy végzett a frizurájukkal, amikor újabb és újabb „kuncsaftok” érkeztek. Azt is mondhatnánk, hogy szinte egymás kezéből kapkodták ki a kilincset. Marikának ezen a napon még túlóráznia is kellett, alig győzte a munkát. Sőt, voltak olyanok is, akiknek a következő napokra is időpontot kellett adnia. A nap végére annyi pénze gyűlt össze, hogy telt belőle a legszükségesebb dolgokra és a kisfiának sem kellett semmit nélkülöznie. Ma is hálás szívvel gondol erre a nem mindennapi eseményre.

A történet elmondásának végére érve kész lett a férjem frizurája is. Miután kifizettük az árát, elkészöntünk, beültünk az autóba és elindultunk hazafelé. Útközben egyre csak az elhangzottakon járt az eszem, és most már nagyon örültem, hogy legyőzve a lustaságomat elkísértem a férjemet. Eszembe jutott a történet kapcsán egy jól ismert Ige a Szentírásból: „*Jézus Krisztus tegnap és ma és örökké ugyanaz.*” (Zsid 13,8)

Az azóta eltelt napokban még mindig azon gondolkozom, hogy ennek a rövid, pár szavas „üzenetnek” micsoda mélységei tárultak fel előttem. Ahogyan a régmúltban, úgy a jelenben és a jövőben is, mindig, mindenkinek a legapróbb gondolatai is számon vannak tartva Istennél. Még az enyéme is!

Harmati Gyöngyi

Segítő késztetés, a halk és szelíd hang

Kedves Gyerekek és Fiatalok!

Zajlik körülöttetek az élet, a szünidőben is sok tevékenységben vesztek részt. Talán táborban vagytok, lehet, néhányan diákmunkát vállaltatok, sok zaj és nyüzsgés vesz körül benneteket. Elképzeléseitek, céljaitok eléréséhez bizonyára nagyon sok késztetést kaptok, így sokféle hang szólalhat meg bennetek. Általában a legzajosabb és a legerősebben befolyásoló hang kerül előtérbe, de ezeket kiszűrhetitek. A hangzatos beszédek, reklámok, emberek félrevezető példája észrevétlenül elvonhatják a figyelmeteket, túlharsoghatják a finom belső késztetéseket, amiket kaptok, de ennek nem kellene így lennie.

A gyakran harsogó, domináns hangok így csalogathatnak titeket: „Mi a menő? Mitől tartanak értékesnek titeket? Mitől lesztek sikeresek? Mitől lesztek boldogok? Mit tegyetek, hogy megbecsüljenek?” Ezek eléréséhez pedig lehetőségeket ajánlanak fel nektek. A kínálat nagyon széles. Sokat ígérnek, azonban keveset adnak. E világ istene tálcán kínálja a lehetőségeket, a jobbnál jobbnak látszó ajánlatokat. Ezek pillanatnyilag jóknak tűnhetnek, hosszú távon viszont nem nyújtanak teljes békességet, megelégedést, örömet. A halk késztetést nem könnyű észrevenni önmagatokban, de a Megváltó ilyenkor a segítségetekre siet. Figyelmeteket a maradandó dolgok felé tereli. Ő még saját magatoknál is jobban értékeli titeket! Az Ő jelenléte mindennél értékesebb, ezért a legfontosabb, hogy a közelében maradjatok!

Ha odafigyeltek az apró késztetésekre, felismeritek azokat a finom jelzéseket, amelyek nagy segítséget jelentenek nektek mindennapjaitokban, akár még az apróbb dolgokban is, a nagyobbakról nem is beszélve.

Mi jellemzi a felülről jövő késztetést, sokszor e belső hangot is? Jellemzője, hogy soha nem erőszakos, nem hízogó, nem nyájaskodó, még a jót sem erőltető, hanem megadja a szabadságot,

és összhangban van a józan értelemmel. Megváltónk, aki ezeket sugallja nekünk, nem kapcsolja ki a gondolkodásunkat. „Az embernek elméje gondolja meg az ő útját, de az Úr igazgatja annak járását.” (Példabeszédek könyve 16,9) Nem valami természetfeletti, bennünket mellőző módon nyilvánul meg, hanem az értelmünkön keresztül hívja fel valami fontosra a figyelmet. Szelíd, jóra készítő, nem tolaikodó és kitartó. Ha kériitek a mennyei segítséget, akkor ez a hang felerősödik a ti választásotok nyomán, és a döntések előtti helyzetekben segítségetekre van.

Különbözik az olyan, magát segítőnek beállító hangtól, amelynek önző célja van. Könnyen el lehet haladni mellette úgy, hogy észre sem veszünk, és csak utóbb eszmélünk fel, hogy jelentkezett egy jó gondolat, késztetés, amit figyelmen kívül hagyunk, pedig az lett volna a jó irány, amivel elkerültük volna a fölösleges kellemetlenséget, kárt. A mi Teremtőnk, Alkotónk, aki jobban ismer bennünket, mint mi saját magunkat, nem hagyott minket iránytű nélkül. Tanácsol, jóra készit, vezet. Ne felejtsetek kérni, igényelni ezt, mert Ő a jót sem fogja erőltetni!

Ha figyelmesek vagytok, segítségetekre van az olyan nagyobb döntésekben is, mint például: „Milyen területen tanuljatok tovább? Melyik iskolát válasszátok? Ki legyen a közeli barátotok? Ugyanúgy igaz ez az apróbb, mindennapi dolgaitokban is: „Mit és hol vásároljatok? Milyen programban vegyetek részt? Hogyan készüljétek egy dolgotra, egy vizsgára?”

Nemrégiben történt, hogy újra meglepődtem azon, Isten még a legegyszerűbb, hétköznapi dolgainkban is segítségünkre kíván lenni. Nem is szeretek ilyen apróságot megosztani, de most megteszem, mert elgondolkodtatott, hogy milyen finoman tereli figyelmünket az épp szükséges segítségre, amit Ő már előre elkészített. Így volt ez akkor is, amikor Monoron az automat műszaki

vizsgára adtam le az autószervíz munkatársa által felajánlott időpontban. A helyszínről busszal mentem a vasútállomásra. Innen Pilisre kellett eljutnom, majd Nyáregyházára, onnan meg Ceglédre. Pilisről lehetőségem volt egy másik autóval Nyáregyházára, azután pedig Ceglédre utazni. Tehát csak azt kellett megoldanom, hogy Monorról Pilisre jussak el. A vonat nem volt alkalmas, mert egy órát kellett volna várakoznom, és nem érkeztem volna időben Ceglédre.

Körbejártam az adott lehetőségeket. Megnéztem a buszjáratokat, de egyik sem volt jó. Közben megoldást kerestem, a figyelmem egy pillanatra az egyik álló autóra terelődött, akinek a vezetője éppen beszélt valakivel. Azonban hamar elfordultam onnan, mert inkább a „kézzel-

fogható” megoldásokban gondolkodtam. Azután mégiscsak szóba álltam a gondolattal, és odamentem az autóhoz, majd megkérdeztem tőle, hogy tud-e valamit ajánlani, hogyan juthatnék el Pilisre. Röviden és kedvesen válaszolt, hogy ő éppen Pilisre megy, tartsak vele. Körülbelül velem egyidős édesanya volt, jót beszélgettünk a rövid úton. Ó, de örültem, hogy végül figyeltem erre az apró készletésre!

Lehet, hogy ti is tapasztaltatok hasonló dolgokat az iskolában, otthon vagy különböző tevékenységek alkalmával: segítő, óvó készítéseket, gondolatokat kaptok, amelyek néha bátorítanak, máskor pedig megvédenek valamitől.

Megléc Mária

FELHÍVÁS

Kedves Édesanyák és Nagymamák!

Háromgyermekes anyukaként kereslek meg benneteket, azzal a kéréssel, hogy osszátok meg legértékesebb tapasztalataitokat a gyermekneveléssel kapcsolatban, amelyekből egy könyvet szeretnénk összeállítani. A könyv címére is várok tőletek ötleteket. Az ötletet az adta, hogy nemrégiben találkoztam egy évek óta nem látott, kedves anyukával, akivel nagyon mély beszélgetésre volt lehetőségem, és aki csodálatos tapasztalatokat osztott meg velem! Úgy gondolom, hogy ezt/ezeket nektek is olvasnotok kellene.

Egy-két oldalas, átgondolt, színvonalas írásra/írásokra gondolok itt (lehet névvel ellátott, lehet anonim is), amely minden szempontból Istenhez méltóan foglalná össze – mint pl. egy imameghallgatás, egy születés, egy gyógyulás története, de leginkább a nehézségekben, a megpróbáló helyzetekben, a szürke mindennapok kihívásaiban szerzett – győzelmeiteket.

Szeretném, ha egy hiánypótló könyvecske jelenne meg belőle, aminek fellapozása közben azt érezhetnénk:

– vannak hasonló problémákkal küzdő sors társaink;

– ha fizikailag távol is vagyunk az országon belül, de az oldalakon keresztül mégis „találkozhatnánk”;

– akár ez új kapcsolatok kialakulásához is vezethetne;

– sőt, egy összetartó „anyacsoporttá” is kinőhetné mindez magát.

Azt pedig hangsúlyozni szükséges, hogy a végidőben a családjaink vannak leginkább kitéve Sántán támadásainak – ránk, anyákra pedig óriási feladat hárul ebben a küzdelemben.

Kérlek benneteket, hogy október 1-jéig küldjétek el az írásaitokat. Az időpont betartása azért nagyon fontos, hogy a korrektúrázást és a könyv tördelését követően a kötet nyomtatása is időben megtörténhessen az év végi megjelenéshez.

Az írásokat a következő e-mail-címre küldjétek: prancz.szandra@gmail.com.

Ha ismertek másokat is a környezetetekben, akiknek értékes tapasztalataik vannak, kérlek, hívjátok fel figyelmeiket a lehetőségre. Előre is köszönöm, ha részt vesztek a könyv megírásában.

Prancz Szandra

Moravcsik Árpád (1937–2024)

Moravcsik Árpád 1937. február 19-én született, Kispesten. Édesapja hivatásos katonatiszt volt, nála jóval fiatalabb édesanyja háztartásbeli. Békés polgári életüknek a második világháború vetett véget. Otthonukat bombatalálat érte, semmiük sem maradt, ők pedig a közeledő front elől Ausztriába menekültek. Többször éltek túl légitámadást, rablást és erőszakot, míg végül egy kis osztrák falu farmercsaládja menekültként befogadta őket. Bár eredetileg Franciaországba igyekeztek, végül a hatóságok visszatoloncolták őket Magyarországra.

A háború után az osztályidegenné vált Moravcsik család Császártöltés tanyavilágában bujkálva kezdett új életet. Árpád édesapja a saját kezével épített egy egyszerű házacskát, ami gyakran beázott. A mindeközben újabb kisfiúval bővült család igyekezett ezt humorral hordozni, közös ágyukban összebújva énekelgettek a szakadó esőben. A nehéz anyagi helyzet miatt Árpád már 13 évesen dolgozni kezdett, és egy évre kimaradt az iskolából. A helyi erdészetben végzett kemény fizikai munka edzette legendásan erőssé a korábban egyébként véznácska és beteges kisfiút.

A 7–8. osztályt végül egy év alatt, összevontan végezte el, s mivel tanyájuk messze esett a császártöltési belterületi iskolától, ezért a tanárok engedélyével az iskola szertárában lakott. Itt és ekkor nyílt ki számára a tudományok világa, ami miatt mindhalálig a könyvek lelkes gyűjtője és olvasója maradt. Az iskolai szertárban lévő kitömött állatok és tégelyek között tartotta első kiselőadásait, ekkor még csak saját maga számára.

Kiváló tanulmányi eredményei lehetővé tették, hogy gimnáziumban tanuljon tovább, azonban osztályidegensége miatt erre először nem kapott engedélyt. Tizennégy évesen ezért kis kofferével egyedül besétált a járási pártbizottságra, ahol végül lehetőséget adtak neki arra, hogy tanulmá-

nyait a kunszentmiklósi középiskolában folytassa. Továbbra is jó tanuló maradt, emellett versenyszerűen sportolni kezdett – kiválóan futott és atletizált, később boksizolni kezdett. Ekkoriban jelentek meg első kis versei és írásai a *Petőfi Népe* újságban. A sport és az írás-olvasás végigkísérte egész életét.

A gimnázium után a Szegedi Tudományegyetemre került, ahol jogot hallgatott. Diplomáját végül az államigazgatási főiskolán szerezte, munkáját azonban tanárként kezdte el. Első munkahelye a kiskőrösi Bem József Általános Iskola volt, ahol történelmet tanított, ami az irodalom és filozófia mellett mindig a legkedvesebb tantárgya és élet-hosszig tartó hobbija maradt.

Később az államigazgatás területén helyezkedett el, munkái miatt megfordult Soltvadkerten, Kecelen, Csengődön, majd néhány évig a kiskőrösi járási hivatal művelődési osztályán dolgozott. 1976. március 1-jétől nyugdíjba vonulásáig, tizenhat éven át volt Soltszentimre tanácselnöke és később első polgármestere. Mindig a szívügye volt az a közösség, amely a bizalmát belé helyezte. Igaz volt ez akkor és később is.

Rengeteget ingázott otthona és munkahelyei között. A vonaton, a buszon mindig könyv volt a kezében, de szívesen beszélgetett utazótársaival is. Könnyen ismerkedett, a társaság középpontja volt. Mi, akik ismertük őt, jól emlékszünk színes

elbeszéléseire, anekdotáira és alapvetően vidám egyéniségére.

Árpádot gyermekkorától kezdve foglalkoztatta az élet célja, a halál, a halál utáni lét és Isten kérdése. Katolikus családban nőtt fel, édesanyja papnak szánta, öböne azonban maradtak kételyek és megválaszolatlan kérdések. Ezért felnőtt fejjel is kereső maradt, sokféle gyülekezetbe ellátogatott, sokféle hitű emberrel elbeszélgetett, és sokat kérdezett.

Az 1980-as évek elején baptista hívó barátai hívták el Kiskőrösön Reisinger János TIT-sorozatára, s onnantól kezdve már nem keresett tovább. Később elvégezte a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát, majd feleségével együtt megkeresztelkedett és a kiskőrösi Keresztény Advent Közösség tagja lett. Útkereséséről és vívódásairól őszinte hangon írt a *Hol vagy Istenem?* című kis könyvében, amelyet az Oltalom Alapítvány jelentet meg, először 1996-ban.

A gyülekezetben hamarosan keresztségi tanító és szombati szolgálattevő lett, később az újonnan szerveződött kiskőrösi gyülekezet első gyülekezetvezetőjévé választották. Először vissza akarta utasítani ezt a felkérést, mert saját véleménye szerint már épp eleget volt vezető, végül mégsem tudott nemet mondani erre a felkérésre, mert felismerte, hogy nem embereknek, hanem Istennek szolgál ezzel.

Mindig nagy türelemmel és a rá annyira jellemző „120 százalékos” pontossággal végezte feladatait. Volt ideje a problémák megbeszélésére, a vitás ügyek elsimítására, a kételyek kitisztázására, az egyszerű beszélgetésekre. A gyülekezet a családja lett, gyülekezeti testvérei a barátai, tanítványai, pótgyermekai. Szerettük azt, ahogyan tanított. Igazi pedagógus volt, aki nagy türelemmel és háttértudással addig magyarázott, ismételt, kérdezett, amíg mindannyian megértettük őt.

Árpád életének utolsó két éve nagy szenvedések között telt el, amit türelmesen és megadással hordozott. Korábban lobbanékony természete le-

csendesült, megtanulta elfogadni azt, hogy most ő szorul mások támogatására. Amikor rákérdeztünk arra, hogyan áll a hite ennyi szenvedés között, Jób szavaival felelt: „*Ha már a jót elvettük Istentől, a rosszat nem vennénk-e el?*” (Jób 2,10) Élni akarása és Isten kegyelme háromszor hozta vissza őt a halál torkából. Felesége ezekben az években mindvégig hűségesen ápolta és gondozta őt, és ő volt az utolsó ember is, akit Árpád a betegség mellett, közvetlen a halála előtt még látott. Ekkorra nagy fájdalmai elmúltak, megnyugodva, békességben aludt el.

Köszönünk minden érte elmondott imádságot és minden neki nyújtott testi és lelki segítséget ezekben a nagyon nehéz években. A család külön köszöni a kiskőrösi gyülekezet kitartó és hűséges támogatását és szeretetét, ami Árpádnak (és a családnak) mindig nagyon sok erőt adott. Ők mindannyian valóban „*testvérül születtek a nyomorúság idejére*” (Péld 17,17)

Hisszük, hogy Árpád számára a halál megpihenés volt. Életét bizalommal helyezte annak az Istennek a kezébe, akit egész életében keresett, és akit végül meg is talált. Ő maga így búcsúzott az életéről szóló könyv legvégén: „*Mennyei Atyám! Szent Fiad által leteszem kezébe életem, legyen meg a te akaratod, rendelkez velem most és mindörökké!*” (Moravcsik Árpád: *Hol vagy Istenem?*, 111. o.) Nyugodjék békében, a feltámadás reménységében!

Nagy Viktória

Klepácsné Csiszár Erzsébet (1940-1924)

Erzsike Hajdúnánáson született, egy kilencgyermekes, hívő családba. Az ottani gyülekezetet látogatta már gyermekora óta. Az általános iskola elvégzése után Budapestre került, és egészségügyi képzésben vett részt, ahol nővérként végzett. Nyugdíjaskoráig mint nővér dolgozott.

Életét Isten és az emberek iránti szerető szolgálat jellemezte. Sokat beszélt nekünk az egyházunk történetéről, mindarról, amelyet az 50-es évek közepétől mint hűséges tag élt át. Nagyon szerette az énekeinket, és szívesen mondott szebbnél szebb verseket.

1980-ban férjhez ment Klepács Ferenchez, akivel mindketten a zugligeti gyülekezet tagjai voltak. Később, amikor Gödöllőn megalakult az itteni gyülekezet, mindketten itt szolgáltak tovább. Férje halála után Erzsike még szorosabban kapaszkodott a mennyei Atyába, a családjába és az ő második családjába, a hittestvéreibe. Nagyon szerette az igét, s mint szombatiskolai tanító lelkesen és szeretettel végezte szolgálatát.

Hetvenéves korától kezdve egyre többet betegeskedett. Fülemben cseng, ahogy mondja: „Leyen úgy, ahogy a jó Atya akarja...” 2021 júliusától a betegsége miatt nővére családjához került Hajdúszoboszlóra, ahol szeretettel gondozták őt. A gyülekezetünkből sajnos már csak telefonon tudtuk vele tartani a kapcsolatot. A beszélgetéseket mindig örömmel fogadta. Mindenkiről min-

dent tudni akart. Búcsúzaskor mindig mindenkit üdvözölt. Nagyon kedves emlékem, hogy a telefon segítségével, a nővérrel együtt, hármásban énekelünk a mi gyönyörű énekeinkből.

Erzsike 2024 júliusában aludt el az Úrban.

Drága Erzsikénk! Találkozunk ott fent, és együtt fogunk énekelni az Úrnak! „*Boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg, mert megnyugsznak fáradságuktól, és cselekedeteik követik őket.*” (Jel 14,13)

A gödöllői gyülekezet nevében: Botosné Anikó

Kürtszó – Negyedévenkénti gyülekezeti folyóirat

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja a Bibliaiskolák Közössége
Felelős kiadó: a Keresztény Advent Közösség elnöke, valamint a Bibliaiskolák Közössége elnöke

Szerkesztőbizottság: Buda Júlia, Fodor Albert, Udvarhelyi Valéria, Vankó Zsuzsa

Elérhetőségeink: www.kerak.hu/dokumentumtar; e-mail: kurtszo@kurtszo.hu

A kiadó elérhetőségei: 1181 Budapest, Reviczky Gy. u. 46.

Tel. 06-1/267-3947, 06-20/379-6020; www.bikkiado.hu; e-mail: info@bikkiado.hu

ISSN 2732-0499

